

13.2.2012

5/421/2012

Jakelussa mainituille

HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATITUTKINNON PERUSTEIDEN LUONNOS

Opetushallitus pyytää lausuntoa uudistettavana olleen Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon perusteiden luonnoksesta työelämän eri tahoilta.

Lausuntoa pyydämme seuraavista asioista:

- tutkinnon perusteiden työelämälähtöisyydestä
- ammattitutkinnon muodostumisesta (luku 2)
- ammattitutkinnossa vaadittavasta ammattitaidosta ja arvioinnin perusteista (luku 3), erityisesti luonnoksessa kuvatuista ammattitaitovaatimuksista, arvioinnin kohteista ja kriteereistä sekä ammattitaidon osoittamistavoista.

Työryhmä viimeistelee esityksensä saatujen lausuntojen pohjalta. Viimeistelyvaiheessa tarkastetaan myös tutkinnon perusteiden kieliasu. Näin ollen lausunnon antajat voivat keskittyä luonnoksen sisältöön.

Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon perusteita on ollut laatimassa projektiryhmä, jonka jäseninä ovat olleet:

Jaana Mäntylä, K-P Maaseutuopisto/Kaustisen Raviopisto
Päivi Laine, Ypäjän Hevosopisto, Hevostalouden tutkintotoimikunta
Jukka-Pekka Kauhanen, Suomen Ravivalmentajat ry
Suvi Matilainen, yrittäjä
Anu Korppoo, Suomen Hippos ry, Suomen Ratsastajainliitto ry, Hevostalouden tutkintotoimikunta
Tuovi Huttunen, Ylä-Savon ammattiopisto
Seppo Hyypä, MTT

Työskentelynsä aikana projektiryhmä on kuullut muita alan asiantuntijoita. Työryhmä jättää esityksen tutkinnon perusteista Opetushallitukselle huhtikuussa 2012. Tutkinnon perusteiden on tarkoitus tulla voimaan 1.6.2012 lähtien.

Lisätietoja antavat opetusneuvos Anne Liimatainen, anne.liimatainen@oph.fi ja projektiryhmän puheenjohtaja Anu Korppoo, anu.korppoo@hevosopisto.fi.

13.2.2012

5/421/2012

Lausunnot pyydetään lähettämään 19.3.2012 mennessä osoitteella

Opetushallitus
PL 380 (Hakaniemenranta 6)
00530 Helsinki
tai sähköpostitse kirjaamo@oph.fi

Tutkinnot -yksikön päällikkö

Sirkka-Liisa Kärki

Opetusneuvos

Anne Liimatainen

LIITE

Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon perusteet –luonnos

JAKELU

Maa- ja metsätalousministeriö
Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Agrologiliitto ry
Agronomiliitto ry
Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
Luonnonvara-alan johtajat ry
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Maaseudun Työnantajaliitto MTL ry
Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA
Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
ProAgria Keskusten Liitto ry
Ratsujalostusliitto ry
Suomen 4H-liitto ry
Suomen Hevosenomistajain Keskusliitto ry
Suomen Hevostietokeskus ry
Suomen Hippos ry
Suomen Kengityssepät ry
Suomen Ratsastajainliitto ry
Suomen Ratsastuksenopettajain yhdistys ry
Suomen Ravivalmentajat ry
Hevosalan ammatillisen koulutuksen ja tutkinnon järjestäjät

TIEDOKSI

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus/pääjohtaja
Opetushallitus/AMKO, SV, YL

Opetushallitus

Hakaniemenranta 6, PL 380, 00531 Helsinki, puhelin 040 348 7555, faksi 040 348 7865, etunimi.sukunimi@oph.fi, www.oph.fi

Utbildningsstyrelsen

Hagnäskajen 6, PB 380, 00531 Helsingfors, telefon 040 348 7555, fax 040 348 7865, fornamn.efternamn@oph.fi, www.oph.fi

Näyttötutkinnon perusteet

HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATTITUTKINTO

Sisältö

HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATITTUTKINTO

1	NÄYTTÖTUTKINNOT.....	1
1.1	Näyttötutkintojen järjestäminen.....	1
1.2	Näyttötutkinnon suorittaminen.....	1
1.3	Näyttötutkinnon perusteet.....	1
1.4	Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa	1
1.5	Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa.....	2
1.6	Todistukset.....	2
1.7	Näyttötutkintoon valmistava koulutus.....	3
2	HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATITTUTKINNON MUODOSTUMINEN	
2.1	Hevostenvalmentajan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen.....	3
2.2	Tutkinnon osat.....	5
3	HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATITTUTKINNOSSA	
	VAADITTAVA AMMATITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET.....	6
	Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja kriteerit.....	7
3.1	Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen	
	Ammattitaitovaatimukset.....	7
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	7
	Ammattitaidon osoittamistavat.....	10
3.2	Hevosalan yrityksen johtaminen ja kehittäminen	
	Ammattitaitovaatimukset.....	10
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	10
	Ammattitaidon osoittamistavat.....	14
3.3	Hevosalan yrityksessä toimiminen	
	Ammattitaitovaatimukset.....	14
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	14
	Ammattitaidon osoittamistavat.....	16
3.4	Ravivalmentajana toimiminen	
	Ammattitaitovaatimukset.....	16
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	16
	Ammattitaidon osoittamistavat.....	19
3.5	Ratsuttaja, nuoren hevosen kouluttaminen	
	Ammattitaitovaatimukset.....	19
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	20
	Ammattitaidon osoittamistavat.....	22
3.6	Ratsuttaja, kouluhevosen kouluttaminen	
	Ammattitaitovaatimukset.....	23
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	23
	Ammattitaidon osoittamistavat.....	25
3.7	Ratsuttaja, estehevosen kouluttaminen	
	Ammattitaitovaatimukset.....	26
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	26
	Ammattitaidon osoittamistavat.....	29
3.8	Hevoshierojana toimiminen	
	Ammattitaitovaatimukset.....	29
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	29
	Ammattitaidon osoittamistavat.....	31

3.9 Valjasseppänä toimiminen	
Ammattitaitovaatimukset.....	32
Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	32
Ammattitaidon osoittamistavat.....	36
Liite	
Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon suorittaneen alan ja ammatin kuvaus	37

1

NÄYTTÖTUTKINNOT

1.1

Näyttötutkintojen järjestäminen

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset. Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta.

1.2

Näyttötutkinnon suorittaminen

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arvioijien valinnassa. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määrätty tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

1.3

Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat.

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritellyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintoimintoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammattikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon arviointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason.

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi.

1.4

Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa

Henkilökohtaistamisesta Opetushallitus on antanut erillisen määräyksen.

1.5

Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa

Ammattitaidon arvioinnissa tulee perusteellisesti ja huolellisesti tarkastella sitä, miten tutkinnon suorittaja on osoittanut osaavansa sen, mitä tutkinnon perusteissa ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa edellytetään. Arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Vain yhden menetelmän käytöllä ei välttämättä saada luotettavaa tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon ala- ja tutkintokohtaiset erityispiirteet tutkinnon perusteiden mukaisesti. Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkintotoimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta.

Ammattitaidon arviointi on prosessi, jossa arviointiaineiston keräämisellä ja arvioinnin dokumentoinnilla on keskeinen merkitys. Työelämän sekä opettajien edustajat tekevät kolmikantaisesti huolellisen ja monipuolisen arvioinnin. Jokaisen tutkinnon suorittajan tulee selvästi saada tietoonsa arvioinnin perusteet. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Näyttötutkinnon järjestäjä laatii arvioinnin kohteena olevan tutkinnon osan suorittamisesta arviointipöytäkirjan, jonka arvioijat allekirjoittavat. Tutkinnon suorittajalle tämän jälkeen annettava palaute on osa hyvää arviointiprosessia. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta.

Arvioijat

Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivilla henkilöillä tulee olla hyvä ammattitaito ko. näyttötutkinnon alalta. Tutkintotoimikunta ja näyttötutkinnon järjestäjä sopivat arvioijista näyttötutkintojen järjestämissopimuksessa.

Arvioinnin oikaisu

Tutkinnon suorittaja voi lainsäädännön mukaisen määräajan puitteissa pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta, jonka toimialaan ja -alueeseen kyseessä oleva tutkinto kuuluu. Kirjallinen oikaisupyyntö osoitetaan tutkintotoimikunnalle. Tutkintotoimikunta voi arvioijia kuultuaan velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin. Arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun tutkintotoimikunnan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

1.6

Todistukset

Tutkintotodistuksen ja todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta. Todistuksen valmistavaan koulutukseen osallistumisesta antaa koulutuksen järjestäjä. Opetushallitus on antanut määräyksen todistuksiin merkittävistä tiedoista.

Näyttötutkinnon osan tai osien suorittamisesta annetaan todistus silloin, kun näyttötutkintoon osallistuva sitä pyytää. Tutkintotodistuksen ja myös todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta allekirjoittavat tutkintotoimikunnan edustaja ja näyttötutkinnon järjestäjän edustaja.

Opetushallituksen hyväksymään ammattikirjaan tehty merkintä näyttötutkinnon suorittamisesta on tutkintotodistukseen rinnastettava todistus näyttötutkinnon suorittamisesta. Näyttötutkinnon järjestäjä hankkii ja allekirjoittaa ammattikirjan. Ammattikirja on näyttötutkinnon suorittajalle maksullinen.

1.7

Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

2

HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATITUTKINNON MUODOSTUMINEN

2.1

Hevostenvalmentajan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen

Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon suorittanut toimii ravivalmentajana, ratsuttajana, hevoshierojana tai valjasseppänä. Hänellä on vahva kokonaisnäkemys hevostaloudesta. Hän on alansa ammattilainen, joka on opiskellut hevostalouden perustutkinnon tai hankkinut alalta vastaavat tiedot ja taidot sekä omaa pitkän työkokemuksen.

Tutkinnon suorittaja tuntee hevosen terveyden, viihtyvyyden, eläinsuojelun ja eettisten näkökohtien asettamat vaatimukset talliympäristölle, hevosten käsittelylle ja hoidolle. Hän osaa kuljettaa hevosia eläinkuljetuslain ja -asetusten mukaisesti. Hän ymmärtää hevosurheilualueiden ja talliympäristön merkityksen hevosen terveydelle. Hän tuntee tallia ja lähialueita koskevat ympäristösäädökset ja ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon talliympäristön ja töiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Tutkinnon suorittaja tuntee hevosille käytettävät rehut sekä hevosen ruoansulatuksen ja osaa suunnitella ja toteuttaa urheiluhevosen ruokinnan. Hän tuntee hevosen anatomian ja fysiologian sekä yleisimmät sairaudet ja osaa toimia sairaustapauksissa tilanteen vaatimalla tavalla. Hän ymmärtää kengityksen merkityksen hevosen terveydelle. Tutkinnon suorittaja hallitsee hevosen valmentamisen periaatteet. Hän osaa käyttää tietotekniikkaa työssään. Hän tuntee hevosurheilun lajit sekä hevoskasvatuksen ja -urheilun järjestöt ja niiden tehtävät. Hän on selvillä hevosrekisterin toimintaperiaatteista.

Tutkinnon suorittaja tuntee hevostalouden tuotantomuodot ja on selvillä yrittämisen edellytyksistä alalla. Hän tietää yrityksen perustamista, kirjanpitoa ja verotusta koskevat pääperiaatteet. Hän tuntee keskeiset yritystoiminnan rahoitusvaihtoehdot, osaa hoitaa laskutuksen ja hinnoitella yrityksen tarjoamat palvelut. Hän osaa arvioida toiminnan kannattavuutta ja on selvillä palkkauksen perusteista ja työehdoista. Hän tuntee alaa koskevat säädökset ja määräykset ja osaa toimia työntekijänä tai yrittäjänä hevosalalla.

Tutkinnon suorittaja tuntee markkinoinnin perusteet ja osaa hyödyntää verkostoitumista. Hän ymmärtää oman toimintansa vaikutuksen yrityksen ulkoiseen kuvaan ja tuloksellisuuteen. Hän osaa palvella erilaisia asiakkaita ja toimii luontevasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Hän pystyy kommunikoimaan ammatillisissa kysymyksissä myös toisella kotimaisella ja ainakin yhdellä vieraalla kielellä. Työssään hän noudattaa kestävä kehityksen mukaisia työ- ja toimintatapoja. Tutkinnon suorittaja osaa kehittää yrityksen toimintaa ja palvelujen tarjontaa kysynnän mukaan.

Ravivalmentaja-osaamisalan tutkinnon suorittaja osaa opettaa varsat ajolle. Hän osaa ajaa, valmentaa ja kilpailuttaa ravihevosia. Hän osaa arvioida ravihevosen lahjakkuutta. Hän hallitsee suomalaiset ravikilpailusäännöt ja tuntee kansainvälistä kilpailusäännöstä. Hänellä on C-ajolupa tai vastuvalmentajan koulutus. Hän tuntee hevosen valmennusfysiologian ja -etologian sekä erilaiset valmennusmenetelmät. Hän on selvillä valmennusympäristön vaatimuksista ja vaikutuksista. Hän ottaa työturvallisuuden huomioon valmennuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Tutkinnon suorittaja tunnistaa kilpahevosen yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat sekä tuntee eläinlääkinnän perusteet ja lääkintäohjeen. Hän tuntee yleisimmät valmennuksessa ja kilpailuissa käytettävät apuvälineet ja hallitsee niiden käytön. Hän osaa kengittää ravihevosen ja tietää eri kengitysvaihtoehtojen vaikutukset hevosen liikkeisiin ja terveyteen. Hän osaa laatia valmennus- ja kilpailuohjelman, toteuttaa sitä ja arvioida valmennuksen vaikutusta. Hän pystyy kilpailuttamaan hevosta ja analysoimaan kilpailusuoritusta. Hän osaa hankkia tutkimustietoa ja hyödyntää sitä työssään.

Tutkinnon suorittaja tuntee ravihevosten sukujen erityispiirteitä ja ottaa ne huomioon valmennuksessa. Hän tuntee perinnöllisyyden ja jalostuksen pääperiaatteet. Hän osaa arvioida ravihevosta ja varsoja sekä pystyy tekemään jalostusvalintoja. Tutkinnon suorittaja omaa hyvät sosiaaliset taidot ja on työskentelyssään vastuullinen. Hän seuraa alan kehitystä ja hyödyntää alan uusinta tietoa työssään.

Ratsuttaja-osaamisalan tutkinnon suorittaja tuntee hevosen valmennusfysiologian ja -etologian sekä ratsuhevosen koulutuksessa käytettävät menetelmät ja koulutuksen etenemisen. Hän tuntee ratsuhevosen koulutus- ja valmennusympäristön vaatimukset ja vaikutukset. Hän on selvillä eläinlääkinnän perusteista ja tuntee lääkintäohjeen. Hän tuntee ratsuhevosen kengityksen eri vaihtoehdot ja niiden vaikutukset. Hän tuntee juoksutuksen ja ohjasajon eri vaihtoehdot ja osaa soveltaa niitä eri ratsuhevosille. Hän hallitsee kansalliset ja kansainväliset ratsastuskilpailusäännöt. Hän tuntee ratsuhevosen erikoisvarusteet ja osaa käyttää niitä. Hän osaa toimia nuoren hevosen, kouluhevosen tai estehevosen valmentajana ja kouluttajana. Tutkinnon suorittaja tuntee Suomessa kasvatettavien ja tärkeimpien eurooppalaisten ratsuhevoskantakirjojen merkittävimmät sukulinjat sekä jalostusvalinnan pääperiaatteet. Hän on selvillä näyttelytoiminnasta sekä ratsuhevosten arvioinnista. Hän pystyy valmistelevaan nuoret hevoset näyttelyihin ja esittämään ne. Hän ottaa turvallisuuden huomioon työssään. Hän hyödyntää alan tutkimustietoa ja kansainvälistä kehitystä ammatissaan.

Nuoren hevosen kouluttamiseen erikoistuessaan ratsuttaja pystyy kouluttamaan varsasta kilpahevosen nuorten hevosten kilpailuihin, kuten Kyvyt esiin -tilaisuuteen, Laatuarvosteluun ja kansallisiin nuorten hevosten luokkiin. Hän osaa laatia hevoselle koulutus- ja valmennusohjelman sekä soveltaa sitä. Hänen ratsastustaitonsa on tasolla Vaativa B. Tutkinnon suorittaja voi lisäksi erikoistua valjakkohevosen kouluttamiseen.

Kouluhevosen kouluttamiseen erikoistuessaan ratsuttaja on perehtynyt kouluhevosten sukulinjoihin ja jalostusvalinnan erityispiirteisiin. Hän pystyy kouluttamaan hevosen kouluratsastuksessa tasolle Vaativa ja hänen ratsastustaitonsa on tasolla Vaativa A. Hän osaa valmentaa hevosen kilpailukuntoon ja kilpailuttaa sitä yhteistyössä hevosen omistajatahon kanssa.

Estehevosen kouluttamiseen erikoistuessaan ratsuttaja on perehtynyt estehevosten sukulinjoihin ja jalostusvalintaan. Hän pystyy kouluttamaan hevosen esteratsastuksessa tasolle 130 cm ja hänen ratsastustaitonsa on tasolla 140 cm. Hän osaa valmentaa hevosen kilpailukuntoon ja kilpailuttaa sitä yhteistyössä hevosen omistajatahon kanssa.

Hevoshieroja-osaamisalan tutkinnon suorittaja tuntee hevosen anatomian, biomekaniikan, fysiologian ja etologian. Hän osaa laatia hevoselle yksilöllisen hierontasuunnitelman sekä osaa soveltaa ja tarkistaa suunnitelmaa. Tutkinnon suorittaja osaa klassisen hieronnan periaatteet. Tutkinnon suorittaja toimii työssään ergonomisesti alan säädöksiä ja työturvallisuutta noudattaen. Hän ymmärtää yhteistyön merkityksen eläinlääkintähenkilökunnan, kengittäjän ja eläinfysioterapeutin kanssa. Hän on selvillä hieronnan fysiologisista ja psyykkisistä vaikutuksista. Hän osaa tulkita hevosen reaktioita ja tuntee hevosen terveydentilan hieronnalle asettamat rajoitukset. Hän tunnistaa oman osaamisensa rajat ja osaa arvioida eläinlääkärin avun tarpeen. Hän on selvillä eläinlääkinnän perusteista ja tuntee antidopingsäännöt.

Tutkinnon suorittaja tuntee urheiluhevosilla käytettävät valmennusmenetelmät. Hän osaa neuvoa ja ohjata hevosen vastuuhenkilöä hoitosuunnitelmaan liittyvissä kysymyksissä. Hän ymmärtää hierojan, hevosen ja sen vastuuhenkilön keskinäisen luottamuksen merkityksen. Hänellä on selkeät suullisen ja kirjallisen viestinnän taidot. Tutkinnon suorittaja omaa hyvät sosiaaliset taidot ja on työskentelyssään vastuullinen. Hän seuraa alan kehitystä ja soveltaa tietoa omaan työskentelyynsä.

Valjasseppä-osaamisalan tutkinnon suorittaja tuntee hevosen anatomian, lihaksiston ja liikemekanikan ja ymmärtää niiden vaikutukset varusteisiin. Hän ymmärtää varusteiden turvallisuuden merkityksen. Hän tuntee eri nahkamateriaalit ja -laadut sekä tietää niiden käyttömahdollisuudet. Hän on selvillä eri pehmustemateriaalien sekä muiden materiaalien, kuten muovin, puun ja metallin käyttötarkoituksista. Tutkinnon suorittaja tuntee eri hevösvarusteet ja osaa niiden mitoituksen ja sovituksen hevoskohtaisesti. Hän osaa sovittaa satuloita eri kokoisille ja -mallisille hevosille. Hän osaa vaihtaa vastinhinnat sekä osaa satulan perustoppauksen. Tutkinnon suorittaja osaa testata satulan rungon eheyden ja pystyy arvioimaan satulan korjaustarvetta. Hän tietää eri hevosurheilulajien sääntöjen mukaiset sallitut ja kielletyt varusteet.

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja valmistaa laadukkaita ja turvallisia varusteita eri hevosryhmille. Hän osaa arvioida varusteen korjausmahdollisuutta ja osaa tehdä korjauksia eri varusteisiin. Hän tietää käsin- ja koneompelun käyttökohteet sekä osaa käyttää molempia ompelutekniikoita. Hän osaa huoltaa eri varusteita sekä ohjeistaa asiakasta varusteiden huoltamisessa ja sovituksessa.

Tutkinnon suorittaja osaa käyttää sujuvasti tarvittavia työkaluja valmistaessaan ja korjatessaan varusteita. Hän osaa hankkia ja huoltaa työkalut. Hän on hankinnoissaan kustannustietoinen ja osaa työskennellä kestäväällä tavalla. Hän tietää ergonomian merkityksen. Tutkinnon suorittajalla on hyvät sosiaaliset taidot ja hän työskentelee vastuullisesti. Hän seuraa alan kehitystä ja soveltaa tietoa omaan työskentelyynsä.

2.2

Tutkinnon osat

Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon osaamisalat ovat ravivalmentaja, ratsuttaja, hevoshieroja ja valjasseppä. Tutkinto muodostuu jokaisella osaamisalalla kolmesta tutkinnon osasta. Hevostenvalmentajan ammattitutkinto on valmis, kun kaikki osaamisalan tutkinnon osat on hyväksytysti suoritettu.

Tutkinto muodostuu yhdestä pakollisesta tutkinnon osasta ja kahdesta valinnaisesta osasta.

Kaikille pakollinen tutkinnon osa:

3.1 Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen

Valinnainen tutkinnon osa, joista valitaan toinen:

3.2 Hevosalan yrityksen johtaminen ja kehittäminen

3.3 Hevosalan yrityksessä toimiminen

Valinnainen tutkinnon osa, joista valitaan yksi:

3.4 Ravivalmentajana toimiminen

3.5 Ratsuttaja, nuoren hevosen kouluttaminen

3.6 Ratsuttaja, kouluhevosen kouluttaminen

3.7 Ratsuttaja, estehevosen kouluttaminen

3.8 Hevoshierojana toimiminen

3.9 Valjasseppänä toimiminen

Ravivalmentaja-osaamisalan tutkinnon osat ovat:

- 3.1 Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen
- 3.2 Hevosalan yritystoiminnan johtaminen ja kehittäminen tai
- 3.3 Hevosalan yrityksessä toimiminen
- 3.4 Ravivalmentajana toimiminen

Ratsuttaja-osaamisalan tutkinnon osat ovat:

- 3.1 Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen
- 3.2 Hevosalan yritystoiminnan johtaminen ja kehittäminen tai
- 3.3 Hevosalan yrityksessä toimiminen
- 3.5 Ratsuttaja, nuoren hevosen kouluttaminen tai
- 3.6 Ratsuttaja, kouluhevosen kouluttaminen tai
- 3.7 Ratsuttaja, estehevosen kouluttaminen

Hevoshieroja-osaamisalan tutkinnon osat ovat:

- 3.1 Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen
- 3.2 Hevosalan yritystoiminnan johtaminen ja kehittäminen tai
- 3.3 Hevosalan yrityksessä toimiminen
- 3.8 Hevoshierojana toimiminen

Valjasseppä-osaamisalan tutkinnon osat ovat:

- 3.1 Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen
- 3.2 Hevosalan yritystoiminnan johtaminen ja kehittäminen tai
- 3.3 Hevosalan yrityksessä toimiminen
- 3.9 Valjasseppänä toimiminen

3

HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

Tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito osoitetaan tutkintotoimikunnan hyväksymän Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon järjestämissuunnitelman perusteella henkilökohtaistetuissa tutkintotilaisuuksissa aidossa toiminnassa, jolloin tutkinnon suorittaja osoittaa kattavasti tutkinnon perusteiden edellyttämän ammatillisen osaamisen.

Tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittaja osoittaa valmiuksia ja kykyä soveltaa osaamistaan vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä. Hän myös osoittaa kykynsä kokemusten arviointiin ja kokemuksista oppimiseen, toimintatapojen uudelleenajatteluun ja uusien toimintatapojen käyttöönottoon.

Arvioijat, jotka on perehdytetty arviointitehtävään, arvioivat tutkinnon suorittajan ammattaidon tutkintotilaisuuksissa. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Arvioijat arvioivat ja dokumentoivat tutkinnon suorittajan osoittaman osaamisen tutkinnon ammattitaitovaatimusten, arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajalle annettava palaute arvioinnista on osa hyvää arviointiprosessia. Palaute voidaan antaa tutkinnon suorittajalle esimerkiksi arviointiesityksen tekemisen jälkeen.

Tutkinnon suorittajalle voidaan antaa mahdollisuus täydentää tutkintosuorituksiaan suullisesti. Arvioijat kirjaavat keskustelun aikana tehdyt havainnot arviointilomakkeeseen. Näin varmistetaan tutkintosuoritusten kattavuus ja arvioinnin luotettavuus. Tämä mahdollisuus voidaan järjestää tutkinnon osan suorittamisen yhteydessä tai sitten kun kaikki tutkinnon osien suoritukset on tehty.

Hevostenvalmentajan ammattitutkinto arvioidaan tutkinnon osa kerrallaan niin, että tutkinnon suorittajan ammattitaitoa verrataan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin. Kolmikantainen arvioijaryhmä tekee tutkinnon osan kirjallisen arviointiesityksen tutkintotoimikunnalle sen jälkeen, kun tutkintosuoritukset on tehty kattavasti, luotettavasti ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Kolmikantaisen arvioijaryhmän jäsenet edustavat työnantajia, työntekijöitä ja opettajia.

Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja kriteerit

Työelämän tehtävä- ja taitoalueista muodostetut ammattitaitovaatimukset määritellään seuraavilla sivuilla. Sen alla ovat vasemmassa sarakkeessa ammattitaitovaatimuksista johdetut arvioinnin kohteet, jotka ilmaisevat ne ammattitaidon kannalta keskeiset osaamisalueet, joihin arvioinnissa

kiinnitetään erityisesti huomiota. Oikeanpuoleiseen sarakkeeseen on kirjoitettu arvioinnin kriteerit, jotka määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason. Näiden perusteella arvioidaan tutkintosuorituksen hyväksyminen. Tutkinnon osan jälkeen kuvataan ammattitaidon osoittamistavat.

3.1

Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- käsitellä ja hoitaa erilaisia hevosia
- huolehtia hevosesta ja sen terveydestä
- suunnitella ja toteuttaa erilaisten hevosten ruokinnan
- suunnitella tallin toiminnan ja toimia erilaisissa talliympäristöissä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa käsitellä ja hoitaa erilaisia hevosia.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosen käsittely ja hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käsittelee turvallisesti erilaisia hevosia eri toimintaympäristöissä ottaen huomioon hevosen lajityypillisen käyttäytymisen • tekee hevosille päivittäiset hoitotoimenpiteet huolellisesti • huolehtii hevosten puhtaudesta ja hygieniasta terveyttä edistävasti • käsittelee hevosia ergonomisesti oikeaoppisesti • työturvallisuusnäkökohdat huomioiden • toimii voimassa olevan eläinsuojelulainsäädännön mukaisesti.
Työskenteleminen tallissa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja tekee tallityöt ja ympäristönhoidon eri vuodenaikoina tehokkaasti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävästi • huolehtii tunnollisesti toimintaympäristön puhtaudesta, siisteydestä ja turvallisuudesta • toimii työssään ergonomisesti oikein ja työturvallisuusnäkökohdat huomioiden • pukeutuu työtehtävän mukaisesti ja käyttää tarvittavia turvavarusteita.

Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia hevosesta ja sen terveydestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosyksilön arvioiminen ja tunnistaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee hevosen päivittäisen terveydenarvioinnin hevosen anatomian ja fysiologian tuntemuksen pohjalta • arvioi rakenteen vaikutuksen hevosen liikkeisiin, suorituskykyyn ja kestävyYTEEN • ottaa huomioon hevosen sukupuolen vaikutukset käyttäytymiseen ja valmentamiseen lisääntymisfysiologian tuntemuksen perusteella • tunnistaa hevosen värien ja merkkien perusteella • rekisteröi hevosen Suomen Hippoksen ohjeiden mukaan.
Hevosten terveydestä huolehtiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa hevosen elinympäristön, kuten talli- ja tarharatkaisut hevosen lajinomaisia vaatimuksia vastaavaksi • suunnittelee ja toteuttaa tallin ennaltaehkäisevän terveydenhuollon, kuten hevosten loishäätö- ja rokotusohjelman sekä hammashuollon • tekee hevosen perusterveydentilan arvioimisessa tarvittavat tutkimukset, kuten leposykkeen mittauksen • ennaltaehkäisee tartuntatauteja ja rajoittaa tehokkaasti niiden leviämistä • hyödyntää erilaisia hoitomuotoja ja alan tutkimustietoa hevosen hyvinvoinnin parantamiseksi.
Hevosen yleisimpien sairauksien tunnistaminen ja hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • erottaa hevosen normaalista poikkeavan käytöksen ja toimii tilanteen vaatimalla tavalla • tunnistaa yleisimmät suolisto-, hengitystie- ja liikuntaelinsairaudet, kuten ähkyn, puhkurin ja jännevammat ja suunnittelee hoitotoimenpiteet • antaa tarvittaessa ensiavun • tunnistaa haavatyypit ja hoitaa niitä oikeaoppisesti • huolehtii sairastuneen hevosen hoidosta • huolehtii tarvittaessa hevosen loppusijoituksesta ohjeiden mukaisesti.
Eläinlääkärin kanssa yhteistyössä toimiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi eläinlääkäriavun tarpeen • avustaa eläinlääkärää ohjeiden mukaan • hoitaa ja lääkitsee hevosta eläinlääkärin ohjeiden mukaan • laatii lääkekirjanpidon sekä etsii ja noudattaa voimassaolevia lääkintävaroaikoja.
Kavionhoidosta huolehtiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi kavionhoidon ja kengityksen tarpeen käyttötarkoituksen mukaan • suunnittelee kavionhoidon ja kengityksen toteuttamisen • toimii kengitysepän kanssa yhteistyössä • irrottaa ja kiinnittää kengän.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja toteuttaa erilaisten hevosten ruokinnan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ruokinnan suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi eri-ikäisten urheiluevosten ravinnon tarpeen eri valmennuskausina • valitsee erilaiset korsi- ja väkirehut niiden ravintoainesisällön ja terveydellisten vaikutusten perusteella • ottaa rehunäytteen ja arvioi analyysin perusteella rehun soveltuvuutta sekä vaikutuksia ruokinnan suunnitteluun

	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee rehut taloudellisesti ja kestävän kehityksen periaatteita noudattaen • suunnittelee urheiluhevosen ruokinnan sisä- ja laidunkautena ottaen huomioon ruoansulatuselimistön erityispiirteet • laskee ja hyödyntää rehulaskuja ruokinnan suunnittelussa.
Ruokinnan toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi rehujen hygieenisen laadun ja tunnistaa laatuvirheet, kuten homeen ja säilörehun virheikäymisen • toteuttaa suunnittelemansa ruokinnan taloudellisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaan • huolehtii hevosen nestetasapainosta • arvioi hevosen lihavuuskunnon ja lihaksikkuuden ja ottaa sen huomioon ruokinnassa • tunnistaa yleisimmät ruokintavirheistä johtuvat ongelmat ja korjaa ruokintaa tilanteen vaatimalla tavalla.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella tallin toiminnan ja toimia erilaisissa talliympäristöissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tallirakennusten suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee yhdessä asiantuntijan kanssa erilaisia tallirakennuksia ja -alueita • toimii rakennuttajana ottaen huomioon taloudellisuuden, käytännöllisyyden ja ilmastolliset erityispiirteet sekä maisema- ja ympäristöarvot • etsii ja soveltaa tietoa rakennuslainsäädännöstä hevostalouden rakennusten osalta • ottaa huomioon eläinsuojelu- ja ympäristölainsäädännön edellyttämät vaatimukset tallirakennusten ja tarhojen rakenteille • arvioi tallin toimivuutta työympäristönä.
Tallin koneiden ja laitteiden valinta ja käyttäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee tallin töihin tarkoituksenmukaiset koneet ja laitteet • käyttää turvallisesti ja tehokkaasti tallin koneita ja laitteita • opastaa tallin laitteiden käyttöä, kuten ilmastointilaitteiden käyttöä.
Jäte- ja lantahuollon toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa ympäristölainsäädäntöä käytännön työssä • valitsee tallin ja hevosen tarpeisiin sopivan kuivikkeen • suunnittelee ja toteuttaa lannan asianmukaisen varastoinnin ja jatkokäsittelyn • suunnittelee ja toteuttaa jätehuollon jätelain vaatimalla tavalla • ylläpitää asianmukaisen tarhahygienian.
Ulkoilualueiden ja valmennusalustojen valitseminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee harjoitteeseen sopivan valmennusalustan ottaen huomioon hevosen terveydentilan • valitsee hevoselle turvalliset tarhojen ja ulkoilualueiden rakenteet • suunnittelee tarhojen pohjaratkaisut vuodenaajat huomioon ottaen hevoselle turvallisiksi.
Hevosten kuljettaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hallitsee voimassa olevan eläinten kuljetusta koskevan lainsäädännön tekniset ja hallinnolliset näkökohdat • valmistele hevosien kuljetusta varten yksilölliset tarpeet huomioon ottaen • lastaa hevosen turvallisesti • kuljettaa hevosia eläinkuljetuslain ja -asetusten mukaisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii hevosesta kuljetuksen aikana • toimii ergonomisesti oikein • ottaa kattavasti huomioon turvallisuusnäkökohdat.
--	--

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa ja arvioi omaa osaamistaan Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen –tutkinnon osassa työtehtävissä valmennustallilla. Arvioitavia työtehtäviä ovat mm. hevosen perusterveydentilan sekä talliolosuhteiden ja talliympäristön arvioiminen, hevosen lastaaminen kuljetusvälineeseen sekä kengän irrottaminen ja kiinnittäminen. Arvioijat seuraavat, esittävät täydentäviä kysymyksiä ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat tutkinnon suorittajan osaamisesta kirjallisen arvion.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida osoittaa tutkintotilaisuudessa sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten (esim. ruokinta- ja terveydenhoitosuunnitelma, anatomian ja fysiologian käytännön koe ja muiden menetelmien, kuten eläintenkuljettajan pätevyyskokeen avulla. Hevosten kuljetuksen ammattitaitonsa tutkinnon suorittaja osoittaa osallistumalla Eviran hyväksymän oppilaitoksen tai koulutuksen järjestäjän koulutukseen ja tutkintotilaisuuteen kuljettamalla hevosta eläinkuljetuslain ja -asetuksen mukaisesti. Kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistus ja eläinkuljettajalupa haetaan aluehallintovirastosta.

Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioiduista täydentävistä dokumenteista.

3.2

Hevosalan yrityksen johtaminen ja kehittäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- arvioida ja kehittää omia yrittäjävalmiuksiaan hevosalan yrittäjänä
- perustaa hevosalan yrityksen
- johtaa hevosalan yritystä kannattavasti
- markkinoida ja palvella asiakasta hevosalan yrityksessä
- toimia työnantajana
- kehittää toiminnan laatua ja sidosryhmäyhteistyötä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa arvioida ja kehittää omia yrittäjävalmiuksiaan hevosalan yrittäjänä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Henkilökohtaisten yrittäjävalmiuksien arvioiminen ja kehittäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi realistisesti omia ammatillisia ja henkilökohtaisia valmiuksiaan toimia yrittäjänä • tekee henkilökohtaisen SWOT-analyysin ja hyödyntää sitä toiminnan suunnittelussa • tekee henkilökohtaisen kehityssuunnitelman yrittäjävalmiuksiensa tukemiseksi.

Oman toimialan tunteminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • analysoi toimialansa kehitys- ja markkinanäkymiä monipuolisesti • tarkastelee yritystoiminnan tuloksellisuutta ja siihen vaikuttavia riskitekijöitä, kuten rahoitusta ja kilpailua ja ottaa nämä huomioon toiminnassaan • hyödyntää hevostalouden tunnuslukuja omaa yritystoimintaa suunnitellessaan
	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa muuttuvan toimintaympäristön vaikutuksia hevostalousyrittämiseen ja tarvittaessa muuttaa toimintaansa • ennakoii muutoksia ja reagoi niihin nopeasti • laatii yritykseensä riskikartoituksen ja hyödyntää sitä yritystoiminnassaan.
Tutkinnon suorittaja osaa perustaa hevosalan yrityksen.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Liikeidean suunnitleminen ja laatiminen hevosalan yritykseen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii ja kehittää toimivan liikeidean vision perusteella • ennakoii monipuolisesti mm. yhteiskunnan muutosten vaikutusta liikeidean toteuttamiseen • määrittelee selkeän toimintastrategian ja aikataulun liikeidean toteuttamiselle • arvioi liikeidean toimivuutta ja toteuttamiskelpoisuutta kriittisesti.
Yritystoiminnan käynnistäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi eri yritysmuotojen soveltuvuutta ja kannattavuutta omaan yritystoimintaan • valitsee itselleen kokonaistaloudellisesti sopivimman yritysmuodon • selvittää yrityksen perustamiseen liittyvät toimet • täyttää yrityksen perustamiseen kuuluvat lomakkeet.
Tutkinnon suorittaja osaa johtaa hevosalan yritystä kannattavasti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Johtaminen ja esimiehenä toimiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi ominaisuuksiaan johtajana ja onnistumistaan työssään • asettaa johtajuudelle realistiset kehittymistavoitteet • huolehtii omasta ja työyhteisön fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista • hyödyntää säännöllisesti asiakkailtaan ja työntekijöiltään saamaansa palautetta toimintansa kehittämiseksi • vaikuttaa omalla esimerkillään positiivisesti yrityksen toimintakulttuuriin.
Talousjohtaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee talousarvion, jossa asettaa taloudellisen tavoitteen yritystoiminnalle • laatii itse tai yhdessä asiantuntijan kanssa yrityksen kannattavuuslaskelman • laatii itse tai yhdessä asiantuntijan kanssa investointilaskelmia • arvioi huolellisesti laskelmien käyttökelpoisuutta yritystoiminnassa • arvioi yritystoiminnan kannattavuutta laskelmien ja tunnuslukujen avulla sekä tulkitsee tilinpäätöstä ja tekee tarvittavia muutoksia tuloksen perusteella • arvioi eri asiakasryhmien kannattavuutta • hinnoittelee tuotteet ja palvelut laskelmia apuna käyttäen kannattaviksi • laatii tietotekniikkaa hyödyntäen asianmukaisen tarjouspyynnön, tarjouksen ja laskun.

Kirjanpidon ja verotuksen suunnittelu ja toteuttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> ottaa huomioon hevosalan verotuksen erityispiirteet ja vaikutukset yritystoimintaan suunnittelee yhdessä asiantuntijan kanssa yrityksen verotuksen hoitaa itse tai asiantuntijan avustuksella yrityksen kirjanpidon ja laskutuksen.
Rahoituksen järjestäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> suunnittelee yhdessä asiantuntijan kanssa eri rahoitusmahdollisuuksia ja -vaihtoehtoja selvittää yrityksensä mahdollisuudet yritystoiminnan tukiin ja hakee niitä hyödyntää hevostalouteen kohdistuvia maatalouden tukia noudattaa tarkoin tukiin liittyviä ehtoja.
Tutkinnon suorittaja osaa markkinoida ja palvella asiakkaita hevosalan yrityksessä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Markkinoinnin toteuttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> laatii markkinointisuunnitelman yrityksen tarpeiden mukaisesti arvioi markkinoinnista aiheutuvia kuluja arvioi erilaisten asiakkuuksien tarvetta käyttää monipuolisesti erilaisia markkinointikanavia ja hyödyntää niitä toiminnassaan aktiivisesti arvioi markkinoinnin onnistumista syntyneen tuloksen ja asiakaspalautteen avulla sekä tekee kehittämissuunnitelmia luo asiakaskontakteja ja hoitaa asiakassuhteet pitkäjänteisesti.
Asiakaslähtöinen toimiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> palvelee asiakkaita yrityksen tarpeiden mukaan ja reagoi asiakaspalautteeseen rakentavasti tuo omaa ammattialaansa esille myönteisesti asiakas- ja sidosryhmäyhteistyössä hoitaa yrityksen yhteiskuntasuhteita tiedostaen roolinsa paikallisen ja alueellisen kulttuurin kehittäjänä toimii luontevasti ja rakentavasti neuvottelutilanteessa ottaa työssään huomioon yrityksensä ja oman toimintansa merkityksen koko hevosalan myönteisen imagon kehittymiselle.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia työnantajana.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työnantajan velvollisuuksien noudattaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> hyödyntää tietoaan alan työehdoista ja palkkaustavoista sekä työnantajan ja työntekijän vastuista, velvollisuuksista ja oikeuksista palkatessaan työntekijän perhehtyy työntekijän ja antaa selkeät työohjeet noudattaa tarkasti vaitiolovelvollisuutta kunnioittaa arvoja ja oikeuksia sekä noudattaa tasa-arvon ja tasapuolisuuden periaatteita huolehtii yrityksensä lakisääteisistä vakuutuksista.
Työturvallisuus ja työkyvyn ylläpitäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> noudattaa alan työsuojelumääräyksiä ja -ohjeita (mm. pukeutuminen ja työtavat) hyödyntää tehokkaasti työterveyshuollon palveluja toimii työhyvinvointia parantavasti yrityksessä ja hyödyntää työhyvinvointia kehittäviä asiantuntijapalveluita toimii yrityksen turvallisuussuunnitelman mukaisesti ja tarvittaessa kehittää sitä/laatii sen.

Työntekijän rekrytoiminen ja töiden suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laskee tarvittavan henkilöstön määrän, saatavuuden ja osaamisen sekä henkilöstön koulutuksen tarpeen • huolehtii sujuvan työnteon edellytyksistä ja organisoii työt tasaisesti • käyttää tarvittaessa monipuolisesti eri rekrytointikanavia • tekee työhaastattelun • laatii työsuhteeseen liittyvät asiakirjat.
Työnohjaajana toimiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa selville hevosalan tutkinnot ja koulutusmahdollisuudet • toimii yhteistyössä koulutusorganisaatioiden kanssa • ohjaa alan opiskelijoita ja työssäoppijoita rakentavasti ja kehittävästi työpaikalla • ohjaa työntekijöitä, opiskelijoita ja työssäoppijoita työssä ja urasuunnittelussa • ohjaa kannustavasti ja positiivisesti työssä sekä toimii esikuvana alan uusille ammattilaisille • kehittää itseään monipuolisesti hyödyntäen alan jatko- ja täydennyskoulutuksia • antaa rakentavaa palautetta • tukee tulevaa alan ammattilaista ammattitaidon kehittymisessä.
Tutkinnon suorittaja osaa kehittää toiminnan laatua ja sidosryhmäyhteistyötä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yrityksen toiminnan kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • perustaa toimintansa avoimuuteen, rehellisyyteen ja vastuullisuuteen • toimii sitoutuneesti ja ammattiaan arvostaen • kartoittaa alan kilpailutilannetta ja yrityksensä kilpailukykyyn vaikuttavia tekijöitä • toimii alueensa elinvoimaisuuden ja paikalliskulttuurin edistämiseksi • hyödyntää alan laatu- ja ympäristöjärjestelmiä systemaattisesti • asettaa toiminnalleen laadullisia tavoitteita sekä toimii niiden mukaisesti.
Hevosalan yrittämiseen liittyvän yhteistyöverkoston luominen ja ylläpitäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää sidosryhmäyhteistyötä laaja-alaisesti • kartoittaa monipuolisesti nykyiset ja tulevat verkostokumppanuudet • kokoaa oman yrityksensä toimintaa edistävän yhteistyöverkoston • hyödyntää omaa yhteistyöverkostoaan yrittäjyyden edistämisessä • toimii yhteistyössä oman alansa ja alueensa sidosryhmien kanssa (esim. paikallinen hevosseura, hevosjalostusliitto).
Kestävän kehityksen mukaisen yrityksen infrastruktuurin suunnittelu ja toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • seuraa alaa koskevan ympäristö- ja eläinsuojelulain kehitystä ja toimii voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti yrityksen strategisissa ja teknisissä ratkaisuissa • järjestää yrityksen tekniset ja toiminnalliset ratkaisut kestävästä kehitystä edistävällä tavalla • suunnittelee yhdessä rakentamisen asiantuntijan kanssa hevosalusrakennuksia sekä hevosurheilualueita energia- ja materiaalitehokkaiksi • suunnittelee ja toteuttaa rakennusten ja hevosurheilualueiden hoidon ja kunnossapidon • laatii yrityksen turvallisuusasiakirjat tarvittaessa yhteistyössä alan ammattilaisen kanssa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa tutkinnon osassa Hevosalan yrityksen johtaminen ja kehittäminen työskentelemällä hevosalan yrityksen johto- tai asiantuntijatehtävissä. Arvioitavia työtehtäviä voivat olla mm. asiakaspalvelutilanne ja työntekijän perehdyttäminen. Hän tekee hevosalan yritykseen liiketoimintasuunnitelman ja esittelee sen arvioitsijoille sekä suunnittelee ja toteuttaa alaan liittyvän projektin, esim. koulutustilaisuuden tai hevosalan tapahtuman.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten ja muiden menetelmien (mm. valokuvat, videot) avulla. Arviointiaineistona voivat olla mm. henkilökohtainen SWOT-analyysi ja yrityksen turvallisuusasiakirja. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioiduista täydentävistä dokumenteista.

3.3

Hevosalan yrityksessä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia hevosalan yrityksen työntekijänä ja arvioida toimintaansa työssä
- toimia hevosalan yrityksessä kannattavasti
- työskennellä monipuolisesti hevosalan yrityksen työtehtävissä
- toimia esimiehenä.

Arviointi (arviointin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa toimia hevosalan yrityksen työntekijänä ja arvioida toimintaansa työssä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työntekijänä toimiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • toimii työyhteisön jäsenenä luoden positiivista ilmapiiriä • tekee työnsä tehokkaasti ja joustavasti • ottaa vastaan ja antaa kehittävää palautetta • arvioi omia vahvuuksia ja kehittymismahdollisuuksia.
Sisäinen yrittäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • asennoituu tavoitteellisesti työtehtäväänsä ja esiintyy edistäen yrityksen imagoa • tekee työnsä kannattavasti • ottaa vastuuta toimenkuvaan liittyvistä tehtävistä • toimii yrittäjämäisesti sisäisen yrittäjyyden periaatteella.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia hevosalan yrityksessä kannattavasti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Talouden suunnitteleminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi yhdessä asiantuntijan kanssa yritystoiminnan kannattavuutta laskelmien avulla sekä tulkitsee tilinpäätöstä • hinnoittelee tuotteet ja palvelut kannattaviksi • laskelmia apuna käyttäen • laskee työntekijän palkkaamisesta aiheutuvat kulut • arvioi ja laskee palvelujen kannattavuutta tuottamisen näkökulmasta, esim. asiakasmäärien perusteella.

Talouden hoitaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> hoitaa päivittäisen rahaliikenteen huolellisesti osaa laskea hevosalan eri arvonlisäverokannat laatii tietotekniikkaa hyödyntäen asianmukaisen tarjouspyynnön, tarjouksen, laskun ja kuitin.
Tutkinnon suorittaja osaa työskennellä monipuolisesti hevosalan yrityksen työtehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Päivittäisten ja kausittaisten töiden suunnittelu ja toteuttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> suunnittelee omat työnsä tehokkaasti sekä taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla osallistuu yrityksen keskeisimpien töiden suunnitteluun seuraa osaltaan töiden onnistumista toimii työturvallisuusperiaatteiden mukaisesti.
Alan kehityksen seuraaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> hankkii uusinta tietoa alansa kehityksestä ja hyödyntää sitä työssään arvioi omaa osaamistaan, ottaa selvää alan jatko- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksista ja tarvittaessa parantaa osaamistaan.
Yrityksen strategian toteuttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> toteuttaa yrityksen strategiaa ja toimii yrityksen arvojen mukaisesti omassa työssään seuraa yrityksen toiminnalle asetettujen mittareiden täyttymistä esittää konkreettisia kehittämisideoita.
Asiakaspalvelu	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> tekee asiakaspalvelutyöt täsmällisesti, mm. pitää asiakasrekisteriä, tekee asiakaspalautekaavakkeita ja -tiedotteita palvelee ja neuvoo sisäisiä ja ulkoisia asiakkaita yksilöllisesti käsittelee palautetta kehittävästi ja rakentavasti toimii ongelmatilanteissa positiivisella asenteella arvioi omaa toimintaansa asiakaspalvelutilanteissa ja kehittää asiakaspalveluaan tarpeen mukaan huolehtii tarkasti asiakkaiden turvallisuudesta.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia esimiehenä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työnantajan ja työntekijän velvollisuuksien noudattaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> noudattaa huolellisesti alan työehtoja ottaa tasapuolisesti toiminnassaan huomioon työnantajan ja työntekijän velvollisuudet ja oikeudet noudattaa vaitiolovelvollisuutta kunnioittaa kanssaihmisten arvoja ja oikeuksia sekä noudattaa tasa-arvon ja tasapuolisuuden periaatteita järjestelmällisesti.
Työnohjaajana toimiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> perehdyttää työntekijän ja antaa työohjeet selkeästi päivittää tietoaan hevosalan tutkinnoista ja koulutusmahdollisuuksista ohjaa alan opiskelijoita ja työssäoppijoita kannustavasti ja positiivisesti työtehtävissä ja toimii esikuvana alan uusille ammattilaisille antaa rakentavaa palautetta tukee tulevaa alan ammattilaista ammattitaidon kehittämisessä.

Työturvallisuus ja työkyvyn ylläpitäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa täsmällisesti alan työsuojelumääräyksiä ja -ohjeita (mm. pukeutumisessa ja työtavoissa) • hyödyntää työterveyshuollon palveluja tarvittaessa • ylläpitää jatkuvasti omaa ja työyhteisön toiminta- ja työkykyä • toimii koko työyhteisöä ja sen hyvinvointia kehittävästi • ottaa huomioon työnantajan työsuojeluvastuun.
---	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa tutkinnon osassa Hevosalan yrityksessä toimiminen työskentelemällä hevosalan yrityksessä. Hän tekee hevosalan yritykseen erilaisia töitä mm. laatii katetuottolaskelman ja hinnoittelee palvelun tai tuotteen, palkkaa ja perehdyttää uuden työntekijän sekä laskee palkkakulut.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten ja muiden menetelmien (mm. valokuvat, videot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioituista täydentävistä dokumenteista.

3.4

Ravivalmentajana toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella ravihevosten valmennuksen ja valmentaa ravihevosta
- kilpailuttaa erilaisia ravihevosta
- kengittää ja tasapainottaa ravihevosta
- huolehtia ravihevosten terveydestä
- opettaa varsoja ajolle
- arvioida ravihevosen jalostusarvoa ja suorituskykyä
- toimia asiakaspalvelutilanteissa.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ravihevosten valmennuksen ja valmentaa ravihevosta.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Valmennuksen suunnitteleminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • soveltaa tarvittavaa tutkimustietoa valmennuksen suunnittelussa • hyödyntää valmennusfysiologiaa ja -etologiaa laatiessaan valmennussuunnitelmia • hyödyntää monipuolisesti valmennuskausia ja -menetelmiä sekä olosuhteita eri vuodenaikoina valmennuksen suunnittelussa • laatii yksilöllisiä valmennussuunnitelmia eri- ikäisille lämmin- ja kylmäverisille ravihevosille • asettaa hevosen kehittymiselle realistisia tavoitteita • arvioi tekemänsä suunnitelman toimivuutta välitavoitteiden avulla.

Valmennuksen toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää ja soveltaa erilaisia valmennusmenetelmiä hevoskohtaisesti • ottaa huomioon valmennusolosuhteiden ja -ympäristön vaikutuksen valmennustyössään • valitsee ja sovittaa valmennussuunnitelmansa mukaiset varusteet hevoskohtaisesti • käyttää ravikilpailusääntöjen sallimia ja tarkkailtaviksi määrättyjä varusteita harjoitusvaikutuksen parantamiseksi • valmentaa hevosia ajamalla erilaisia nopeus-, kestävyys- ja voimaharjoitteita suunnitelmallisesti • arvioi valmennuksen vaikutusta, rasittavuutta ja hevosen palautumisen tarvetta hevoskohtaisesti • arvioi kriittisesti valmennuksen toteutumista ja muuttaa valmennussuunnitelmaa tarvittaessa • etsii ja hyödyntää valmennusta koskevaa tutkimustietoa ja soveltaa uusia menetelmiä ja apuvälineitä hevosen kehityksen mittaamiseen ja valmennustyöhön • ottaa työturvallisuusnäkökohdat huomioon pukeutumisessa ja työssään.
Tutkinnon suorittaja osaa kilpailuttaa erilaisia ravihevosia.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Kilpailuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • on käynyt Suomen Hippoksen vastuvalmentajakurssin tai hänellä on vähintään ravikilpailijan C-ajolupa, jolloin hänellä on oikeus ilmoittaa valmennettavia hevosiaan kilpailuihin • laatii kilpailusuunnitelman erilaisille hevosille suorituskyvyn ja lahjakkuuden perusteella sekä tekee tarvittaessa muutoksia kilpailuohjelmaan • ilmoittaa hevosen kilpailuihin Suomen Hippoksen ravikilpailusääntöjen mukaisesti • ottaa selvää ravikilpailujen kansainvälisistä eroavaisuuksista (mm. ilmoittaminen, kuljettaminen, lääkeainemääräykset ja ravikilpailusäännöt).
Toimiminen kilpailupaikalla	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii ravikilpailuissa vastuvalmentajana ravikilpailusääntöjen mukaisesti • valitsee, sovittaa ja käyttää ravikilpailuissa sallittuja ja tarkkailtavia varusteita ja perustelee niiden käytön hevosen suorituskyvyn parantamiseksi • tekee kilpailusuorituksen positiivisesti vaikuttavat toimenpiteet ennen ja jälkeen startin (lämmittelyt, palautukset ja juottaminen) • toimii yhteistyössä hoitajan ja ohjastajan kanssa hevosen parhaaksi • arvioi ja analysoi hevosen suorituksen kokonaisvaltaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa kengittää ja tasapainottaa ravihevosia.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ravihevosen kengittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi jalka-asentojen vaikutuksen ravihevosen suorituskykyyn ja kestävyYTEEN • vuolee kaviot jalkarakenteen mukaisesti • muotoilee, sovittaa ja kiinnittää kengät ottaen huomioon jalan anatomian ja kaviomekanismin • antaa ensiavun kaviovammoissa ja määrittää ulkopuolisen avun tarpeen

	<ul style="list-style-type: none"> • tekee yhteistyötä kengitysseppän ja eläinlääkärin kanssa mm. sairaskengityksissä • tekee perushuollon käyttämilleen kengitysvälineille • työskentelee ottaen huomioon työturvallisuusriskit.
Ravihevosen tasapainottaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tasapainottaa ravihevosen kengityksen avulla (esim. peitsaava hevonen) • arvioi hevosen liikkeitä ja hyödyntää tietoa kengitystyössään • käyttää ja hyödyntää erilaisia kengitysmateriaaleja ja kenkämalleja ravihevosen tasapainotuksessa.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia ravihevosten terveydestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ravihevosen terveyden seuraaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoa hevosen anatomiasta ja fysiologiasta tunnistuen ravihevosen yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat (esim. nivel-, lihas- ja jännevammat) • ennaltaehkäisee vammojen syntyä päivittäisellä terveydenseurannalla.
Ravihevosen terveyden hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee hevosen päivittäiset terveyttä ylläpitävät ja edistävät hoitotoimenpiteet • antaa yleisimpiin sairauksiin ja vammoihin ensiavun ja tarvittaessa hankkii eläinlääkärin apua • arvioi lihashuollon tarpeen ja valitsee sopivan hoitomuodon • käyttää lääkkeitä ravikilpailusääntöjen mukaisesti • työskentelee ottaen huomioon työturvallisuusriskit.
Tutkinnon suorittaja osaa opettaa varsoja ajolle.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Varsojen käsitteleminen ja kouluttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käsittelee eri-ikäisiä varsoja varmaotteisesti erilaisissa tilanteissa (mm. talli ja pihatto) • tekee varsojen alkukoulutuksen, kuten kuolaimiin totuttamisen, taluttamisen ja jalkojen nostamisen johdonmukaisesti ennen ajo-opetuksen aloittamista • toimii varsojen kanssa työturvallisuus huomioon ottaen.
Varsojen ajolle opettaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja aikatauluttaa varsojen opetuksen tehokkaasti ottaen huomioon erilaisten yksilöiden ominaisuudet • opettaa varsat ohjasajolle ja ajolle ammattimaisesti ja turvallisesti • valitsee ja käyttää varsanopetuksessa tarvittavia lisä- ja turvavarusteita, kuten potkuremmi, obersekit ja silmälaput • ohjeistaa avustajat niin, että opetus on johdonmukaista, tehokasta ja turvallista • ottaa työturvallisuusriskit huomioon varsojen ajo-opetuksessa.
Tutkinnon suorittaja osaa arvioida ravihevosen jalostusarvoa ja suorituskykyä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ravihevosten jalostaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi ravihevosen lahjakkuuden sen rakenteen, suorituskyvyn, luonteen ja suvun perusteella • tulkitsee hevosyksilön jalostusarvoja kuvaavia tietoja ja hyödyntää tietoa ravihevosjalostuksen pääperiaatteista työssään • toimii jalostus- ja kantakirjaohjesäännön mukaan esittäessään hevosia ori-, tamma- ja varsanäyttelyssä • antaa asiakkaille asiantuntijaohjeita ravihevosjalostukseen ja varsojen valintaan liittyvissä asioissa.

Hevosen suorituskyvyn arvioiminen ja tuloksen hyödyntäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> ennakoi hevosen suorituskykyä ja kehittymismahdollisuuksia valmennus- sekä kilpailutulosten perusteella arvioi ravihevosen rakennetta ja rakenteen vaikutusta suorituskykyyn arvioi hevosta luonteen ja käyttäytymisen perusteella ja hyödyntää havaintoja valmennustyössään.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia asiakaspalvelutilanteissa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiakassuhteiden hoitaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> palvelee ja neuvoo asiakkaita selkeästi, kohteliaasti, vuorovaikutteisesti ja ammattitaitoisesti raportoii asiakkaalle hevosen valmennuksen toteutumista ja tulevaisuuden suunnitelmia realistisesti organisoi toimintaansa ammatillisissa asioissa, kuten ajanhallinnassa ja tavoitettavuudessa realistisesti.
Sidosryhmätoiminnan hoitaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> toimii eri sidosryhmien kanssa vuorovaikutteisesti ja monipuolisesti viestien esiintyy ammatillisesti julkisissa tiedotusvälineissä alan imagoa kohottavasti pukeutuen tilanteen vaatimalla tavalla selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa ja arvioi omaa osaamistaan ravivalmentajana ravitallilla ja/ tai -kilpailussa. Arvioitavia työtehtäviä ovat mm. hiitin tai kilpailusuorituksen ajaminen, ravihevosen tasapainottaminen kengityksellä, hevosen terveydentilan ja rakenteen arvioiminen. Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinneilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten ja muiden menetelmien (mm. valokuvat, videot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu kirjallisista suunnitelmista (mm. valmennussuunnitelma), tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja täydentävien kysymysten vastauksista.

3.5

Ratsuttaja, nuoren hevosen kouluttaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- ratsastaa tasolla Vaativa B sekä totuttaa ratsuhevosen satulaan ja opettaa sen ratsastukseen
- kouluttaa hevosen varsasta nuorten hevosten kansallisiin kilpailuluokkiin
- huolehtia ratsuhevosen terveydestä
- toimia ratsuhevosjalostukseen ja -kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä
- suunnitella ratsutallin tekniset puittet ja varustehuollon
- toimia ratsuttajan työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa ratsastaa tasolla Vaativa B sekä totuttaa ratsuhevosensa satulaan ja opettaa sen ratsastukseen.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsastustaito	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> ratsastaa tasolla Vaativa B koulu- ja este- tai kenttäratsastuksessa tai kouluratsastuksessa ja valjakkoajossa ratsastaa kouluratsastuksessa Vaativa B -tasolla kansallisissa kilpailuissa väh. 62% tuloksen, esim. junioreiden joukkue- tai henkilökohtaisen ohjelman sekä esteratsastuksessa tasolla 130 cm max. 8 vp tuloksen TAI ratsastaa kenttäkilpailussa kvaalikelpoisen tuloksen tasolla Vaativa A**, kouluosuudessa väh. tuloksen – 60 p, esteosuudessa max 12 vp, maasto-osuudessa 0 vp enimmäisajan ylitys max 90 s. TAI ratsastaa kouluratsastuksessa Vaativa B -tasolla kansallisissa kilpailuissa väh. 62% tuloksen, esim. junioreiden joukkue- tai henkilökohtaisen ohjelman sekä ajamalla kansallisissa valjakkoajokilpailuissa hyväksytyt tulokset tasolla Kansainvälinen Vaativa ratsastaa hyvässä perustunnassa ja tasapainossa sekä hallitsee este- ja kevyen istunnan arvioi omaa ratsastustaitoaan ja tekee tarvittavia kehittämissuhteita.
Sisäänratsastus ja peruskouluttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> hyödyntää hevosen lajinomaisen käyttäytymisen tietämystään varsojen ja nuorten hevosten opettamisessa opettaa varsan käsittelyyn johdonmukaisesti ja varmaotteisesti opettaa varsan ohjasajolle opettaa nuoren hevosen juoksutukseen ja irtohypytykseen opettaa hevosen kantamaan ratsastajaa oikein ohjeistaa avustavat henkilöt oikeaan ja turvalliseen toimintaan varsojen opetuksessa, irtohypytyksessä ja sisäänratsastuksessa opettaa hevosen avuille niin, että sen koulutus etenee kansainvälisen koulutusasteikon (Scales of Training) mukaisesti noudattaa ja ylläpitää työturvallisuutta työyhteisössä.
Tutkinnon suorittaja osaa kouluttaa hevosen varsasta nuorten hevosten kansallisiin kilpailuluokkiin.	
Arvioinnin kohde	Arvioinnin kriteerit
Hevosen kouluttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> hyödyntää hevosen anatomian ja lajinomaisen käyttäytymisen tietämystään hevosten kouluttamisessa hyödyntää ja soveltaa ratsastamisen ja ratsuhevoskouluttamisen perustietoa työssään ratsastaa tai ajaa kouluttamallaan nuorella hevosella koulua ja esteitä sekä maastossa maastoesteitä nuorten hevosten luokissa kansallisella tasolla.
Hevosen esittäminen ja kilpailuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> valmistelee ja esittää nuoren hevosen näyttelyssä suunnittelee ja toteuttaa hevosen valmennuksen ja kilpailuttamisen esittää hevosen ratsain nuorten hevosten tapahtumissa kouluttaa hevosen maastoesteille tasolle Tutustumisluokka 90 cm

	<ul style="list-style-type: none"> • kilpailuttaa hevosta nuorten hevosten kansallisissa kilpailuluokissa • toimii kilpailusääntöjen mukaisesti • hyödyntää valmennusfysiologian tietämystään hevosten valmentamisessa • ratsastaa vieraalla hevosella ja tekee arvion hevosen koulutustasosta, kyvystä ja tulevaisuudennäkymistä • toimii asiantuntijana hevosia arvioitaessa mm. ostotilanteessa.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia ratsuhevosen terveydestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsuhevosen terveyden seuranta	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ratsuhevosen yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat hevosen anatomian ja fysiologian tuntemuksen pohjalta • ennaltaehkäisee vammojen syntyä.
Ratsuhevosen terveydenhuolto	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tekee hevosen päivittäiset terveyttä ylläpitävät ja edistävät hoitotoimenpiteet • tunnistaa tavallisimpien jalkavammojen ja -sairauksien oireet (jänne- ja hankosidevammat, kaviokuume, naulanpainaama) • antaa yleisimpiin sairauksiin ja vammoihin ensiavun ja arvioi milloin tarvitaan eläinlääkärin apua • arvioi lihashuollon tarpeen ja valitsee sopivan hoitomuodon • arvioi hevosen hammashuollon tarpeen ja suunnittelee hammashuollon • käyttää lääkkeitä kilpailusääntöjä noudattaen • työskentelee työturvallisuusvaatimusten mukaisesti.
Kengityksestä huolehtiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää työssään tietoaan ratsuhevosen kengityksen vaihtoehtoista ja niiden vaikutuksista • toimii yhteistyössä kengitysepän kanssa.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia ratsuhevosjalostukseen ja -kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosjalostuksen tehtävissä toimiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • kouluttaa hevosia hyödyntäen ratsuhevosrotujen ja sukulinjojen tietämystään • arvioi hevosen rakennetta ja suorituskykyä • suunnittelee jalostusvalintoja hyödyntäen tietoaan ratsuhevosen rakenteen vaikutuksesta kestävyyteen ja suorituskykyyn.
Hevoskasvatuksen tehtävissä toimiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää suomalaisen ratsujalostusjärjestelmän ja kantakirjojen tuntemustaan toimiessaan yhteistyössä ratsukasvattajien kanssa • valmistelee eri-ikäiset hevoset näyttelyyn ja esittää ne rodun ja käyttömuodon edellyttämällä tavalla • pitää yhteyttä hevosen omistajatahoon ja raportoi säännöllisesti koulutettavan hevosen kehittymisestä.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ratsutallin tekniset puitteet ja varustehuollon.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsutallin varustehuollon suunnittelu	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää ja soveltaa tietoaan ratsuhevosen varusteiden ja ratsastuksen apuvälineiden käytöstä hevosten kouluttamiseen ja valmentamiseen • valitsee ja sovittaa hevoselle suitset, kuolaimet, satulan, apuohjat sekä muut varusteet käyttötarkoituksen mukaan

	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää hevosta suojaavia varusteita tilanteen ja tarkoituksen vaatimalla tavalla (mm. suojat, loimet) • suunnittelee ja toteuttaa työssään tarvitsemiensa varusteiden hankinnan ja huollon käyttötarkoituksen mukaan • hyödyntää tarvittaessa asiantuntijoita varusteiden valinnassa ja hankinnassa.
Ratsastusalueiden suunnittelu ja hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee maneesit, kentät, maastoreitit ja kävelykoneet turvallisiksi ja toimiviksi • valitsee helposti hoidettavia pohja- ja aitamateriaaleja • suunnittelee ja hoitaa alueet maisemallisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla • suunnittelee ja hoitaa ratsastusalueet minimoiden aiheutuvat ympäristövaikutukset (mm. vesistövaikutukset, vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen) • hyödyntää asiantuntijoita suunnitelmien toteutuksessa tarpeen mukaan
Tutkinnon suorittaja osaa toimia ratsuttajan työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yhteistyössä toimiminen asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • avustaa asiantuntevasti hevosenomistajia hevosen valinnassa ja hankinnassa • laatii hevosen urasuunnitelman yhteistyössä omistajatahon kanssa • pitää yhteyttä omistajatahoon ja raportoi säännöllisesti valmennettavan hevosen kehittymisestä • järjestää tutustumistilaisuuksia yrityksessään • esittelee yritystä ja sen toimintaa vierailijoille selkeästi ja vuorovaikutteisesti • hankkii yhteistyökumppaneita tarpeen mukaan • toteuttaa yhteistyösopimusten mukaista toimintaa • selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.
Viestintätilanteiden hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • esiintyy mediassa ratsastusurheilun eduksi • markkinoi omaa ammattiosaamistaan • tekee tavoitteellista yhteistyötä sponsorien kanssa • edistää toiminnallaan ratsastusurheilun positiivista imagoa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa tutkinnon osassa Ratsuttaja, nuoren hevosen kouluttaminen työskentelemällä ratsutallissa sekä ratsastamalla ja kouluttamalla nuorta hevosta ammattitaitovaatimusten edellyttämällä tasolla. Hän arvioi taitoaan ja kehittymistään työssään nuoren hevosen kouluttajana. Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinneilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten (koulutus-, valmennus- ja kilpailusuunnitelma) ja muiden menetelmien avulla (mm. valokuvat, videot). Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioiduista täydentävistä dokumenteista (kilpailutulokset).

3.6

Ratsuttaja, kouluhevosen kouluttaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- ratsastaa ja kouluttaa hevosta tasolla Vaativa
- valmentaa ja kilpailuttaa hevosta
- huolehtia ratsuhevosen terveydestä
- toimia kouluhevosjalostukseen ja -kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä
- suunnitella ratsutallin tekniset puitteet ja varustehuollon
- toimia ratsuttajan työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa ratsastaa ja kouluttaa hevosta tasolla Vaativa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsastustaito	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää ja soveltaa ratsastamisen ja ratsuhevosen kouluttamisen perustietoa työssään • esittää ratsastustaitonsa ratsastamalla Vaativa A -tasoisien kouluohjelman sekä kur-ohjelman väh. tuloksella 62% • tekee hevosella kouluratsastustavoitteita tukevaa jumppasarja- ja kavalettityöskentelyä.
Hevosen kouluttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • opettaa hevosen juoksutukseen ja hyödyntää juoksuttamista työskentelymuotona • opettaa hevosen ohjasajoon ja maasta työskentelyyn • ratsastaa ja kouluttaa nuorta kouluhevosta sen koulutustasolle ja iälle sopivassa tasapainossa, tahdissa ja muodossa sekä kiinnittää huomiota hevosen suoruuden, irtouuden sekä kokoamisasteen kehittymiseen • kouluttaa nuoren kouluhevosen Breeders Prize -kilpailun tasolle tai vastaaviin nuorten hevosten kilpailuluokkiin • opettaa hevoselle tason Vaativa kouluratsastusliikkeet • arvioi koulutuksessaan olevan hevosen suorituskykyä sekä suunnittelee valmennus- ja kilpailuohjelmat hevosen tulevia tavoitteita tukeviksi • arvioi kouluttamansa hevosen lihaskuntoa sekä lihavuusastetta.
Tutkinnon suorittaja osaa valmentaa ja kilpailuttaa hevosta.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Valmentaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää valmennusfysiologian tietämystä työssään • laatii hevoselle valmennussuunnitelman • toteuttaa valmennussuunnitelmaa ja arvioi sen toteutumista kriittisesti sekä tekee tarvittavia kehittämistoimenpiteitä • huolehtii kouluhevosen valmennuksessa käytettävien alueiden pohjan sopivuudesta ja kunnosta • suunnittelee hevosen kengityksen yhteistyössä kengitysepän kanssa • käyttää kouluratsastuksen erikoisvarusteita

	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa hevosen terveydentilaa ja tarvittaessa käyttää eläinlääkärin palveluja • noudattaa ja ylläpitää työturvallisuutta työyhteisössä • tekee yhteistyötä esim. hevoshierojan kanssa ja hyödyntää erilaisia hoitomuotoja hevosen hyvinvoinnin edistämiseksi.
Kilpaileminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii kouluratsastuksen kilpailusääntöjen mukaisesti • laatii hevoselle kilpailusuunnitelman ja toteuttaa sitä • arvioi kilpailusuunnitelman toimivuutta ja tuloksellisuutta sekä tekee tarvittaessa muutoksia suunnitelmaan.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia ratsuhevosen terveydestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsuhevosen terveyden seuranta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ratsuhevosen yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat hevosen anatomian ja fysiologian tuntemuksen pohjalta • ennaltaehkäisee vammojen syntyä.
Ratsuhevosen terveydenhuolto	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee hevosen päivittäiset terveyttä ylläpitävät ja edistävät hoitotoimenpiteet • tunnistaa tavallisimpien jalkavammojen ja -sairauksien oireet (jänne- ja hankosidevammat, kaviokuume, naulanpainaama) • antaa yleisimpiin sairauksiin ja vammoihin ensiavun ja arvioi milloin tarvitaan eläinlääkärin apua • arvioi lihashuollon tarpeen ja valitsee sopivan hoitomuodon • arvioi hevosen hammashuollon tarpeen ja suunnittelee hammashuollon • käyttää lääkkeitä kilpailusääntöjä noudattaen • työskentelee työturvallisuusvaatimusten mukaisesti.
Kengityksestä huolehtiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoaan ratsuhevosen kengityksen vaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista • toimii yhteistyössä kengityssepän kanssa.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia kouluhevostalostukseen ja -kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Kouluhevosten kasvatus ja jalostus	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoaan suomalaisen ratsujalostuksen organisaation toiminnasta ja jalostusvalinnan periaatteista toimiessaan yhteistyössä kouluhevoskasvattajien kanssa • arvioi hevosen rakennetta ja liikkeitä sekä niiden vaikutusta hevosen kestävyyteen • arvioi hevosen suorituskykyä ja kehittymismahdollisuuksia kouluratsastuksessa.
Kouluhevosten valinta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kouluhevosen rakenteen, liikkeiden ja luonteen perusteella • hyödyntää hevosen valinnassa tietojaan ratsuhevosten suvuista ja niiden ominaisuuksista • esittää ratsuhevosen näyttelyssä maasta käsin • ratsastaa vieraalla hevosella ja arvioi hevosen ratsastettavuutta, kykyä ja koulutustasoa • toimii asiantuntijana mm. hevosenostotilanteessa.

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ratsutallin tekniset puitteet ja varustehuollon.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsutallin varustehuollon suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää ja soveltaa tietoaan ratsuhevosien varusteiden ja ratsastuksen apuvälineiden käytöstä hevosten kouluttamiseen ja valmentamiseen • valitsee ja sovittaa hevoselle suitset, kuolaimet, satulan, apuohjat sekä muut varusteet käyttötarkoituksen mukaan • käyttää hevosta suojaavia varusteita tilanteen ja tarkoituksen vaatimalla tavalla (mm. suojat, loimet) • suunnittelee ja toteuttaa työssään tarvitsemiensa varusteiden hankinnan ja huollon käyttötarkoituksen mukaan • hyödyntää tarvittaessa asiantuntijoita varusteiden valinnassa ja hankinnassa.
Ratsastusalueiden suunnittelu ja hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee maneesit, kentät, maastoreitit ja kävelykoneet turvallisiksi ja toimiviksi • valitsee helposti hoidettavia pohja- ja aitamateriaaleja • suunnittelee ja hoitaa alueet maisemallisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla • suunnittelee ja hoitaa ratsastusalueet minimoiden aiheutuvat ympäristövaikutukset (mm. vesistövaikutukset, vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen) • hyödyntää asiantuntijoita suunnitelmien toteutuksessa tarpeen mukaan.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia ratsuttajan työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yhteistyö asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • avustaa asiantuntevasti hevosenomistajia kouluhevosen valinnassa ja hankinnassa • laatii hevosen urasuunnitelman yhteistyössä omistajatahon kanssa • pitää yhteyttä omistajatahoon ja raportoi säännöllisesti valmennettavan hevosen kehityksestä • järjestää tutustumistilaisuuksia yrityksessään • esittelee yritystä ja sen toimintaa vierailijoille • hankkii yhteistyökumppaneita tarpeen mukaan • toteuttaa yhteistyösopimusten mukaista toimintaa • selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.
Viestintätilanteiden hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • esiintyy mediassa ratsastusurheilun eduksi • markkinoi omaa ammattiosaamistaan • tekee tavoitteellista yhteistyötä sponsoreiden kanssa • edistää toiminnallaan ratsastusurheilun positiivista imagoa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa tutkinnon osassa Ratsuttaja, kouluhevosen kouluttaminen työskentelemällä ratsutallisissa sekä ratsastamalla ja kouluttamalla kouluhevosta ammattitaitovaatimusten edellyttämällä tasolla. Hän arvioi taitoaan ja kehittymistään työssään kouluhevosen kouluttajana. Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinneilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten (koulutus-, valmennus- ja kilpailusuunnitelma) ja muiden menetelmien (mm. valokuvat, videot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioiduista täydentävistä dokumenteista (kilpailutulokset).

3.7

Ratsuttaja, estehevosen kouluttaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- ratsastaa ja kouluttaa hevosta tasolla Vaativa
- valmentaa ja kilpailuttaa hevosta
- huolehtia ratsuhevosen terveydestä
- toimia estehevosjalostukseen ja kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä
- suunnitella ratsutallin tekniset puitteet ja varustehuollon
- toimia ratsuttajan työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa ratsastaa ja kouluttaa hevosta tasolla Vaativa	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsastustaito	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää ja soveltaa ratsastamisen ja ratsuhevosen kouluttamisen perustietoa työssään • ratsastaa esteratsastuskilpailuissa tasolla 140 cm • esittää ratsastustaitonsa kilpailemalla kaksi kertaa 140 cm -tasolla tuloksella max 8 vp • työskentelee estehevosta hyvässä tahdissa ja tasapainossa hyödyntäen kouluratsastusliikkeitä, esim. avotaivutusta, sulkutaivutusta, laukanvaihtoja sekä askeleen lyhentämistä ja pidentämistä estehevosen kuuliaisuuden ja lihaksiston kehittämiseksi sekä kestävyuden parantamiseksi • arvioi ratsastamansa hevosen suorituskykyä ja tulevaisuuden mahdollisuuksia sekä tekee kehittämisohjelmia koulutus- ja kilpailusuunnitelmaan.
Kouluttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • opettaa hevosen juoksutukseen ja hyödyntää juoksuoppimista työskentelymuotona • opettaa hevosen irtohypytykseen • kouluttaa nuoren hevosen Breeders Prize -tasolle tai vastaaviin nuorten hevosten luokkiin ja Laatuarvosteluun • kouluttaa nuoren hevosen kilpailutasolle 130 cm • arvioi kouluttamansa hevosen ratsastettavuutta ja suorituskykyä sekä tulevaisuudennäkymiä.
Tutkinnon suorittaja osaa valmentaa ja kilpailuttaa hevosta.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Valmentaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • käyttää esteratsastuksen erikoisvarusteita • huolehtii estehevosten valmennuksessa käytettävien alueiden pohjan sopivuudesta ja kunnosta • suunnittelee esteradat ja harjoitukset

	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää valmennusfysiologian tietämystä työssään • laatii estehevosele valmennussuunnitelman • toteuttaa valmennussuunnitelmaa ja arvioi sen toteutumista kriittisesti • suunnittelee hevosen kengityksen yhteistyössä kengitysseppän kanssa • seuraa hevosen terveydentilaa ja tarvittaessa käyttää eläinlääkärin palveluja • tekee yhteistyötä esim. hevoshierojan kanssa sekä hyödyntää erilaisia hoitomuotoja hevosen hyvinvoinnin edistämiseksi • noudattaa ja ylläpitää työturvallisuutta työyhteisössä.
Kilpaileminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii esteratsastuksen kilpailusääntöjen mukaisesti • laatii ja toteuttaa estehevosele kilpailusuunnitelman • arvioi kilpailusuunnitelmien toimivuutta ja tuloksellisuutta sekä tekee tarvittaessa muutoksia suunnitelmiin.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia ratsuhevosen terveydestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsuhevosen terveyden seuranta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ratsuhevosen yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat hevosen anatomian ja fysiologian tuntemuksen pohjalta • ennaltaehkäisee vammojen syntyä.
Ratsuhevosen terveydenhuolto	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee hevosen päivittäiset terveyttä ylläpitävät ja edistävät hoitotoimenpiteet • tunnistaa tavallisimpien jalkavammojen ja -sairauksien oireet (jänne- ja hankosidevammat, kaviokuume, naulanpainaama) • antaa yleisimpiin sairauksiin ja vammoihin ensiavun ja arvioi milloin tarvitaan eläinlääkärin apua • arvioi lihashuollon tarpeen ja valitsee hoitomuodon • arvioida hevosen hammashuollon tarpeen ja suunnitella hammashuollon • käyttää lääkkeitä kilpailusääntöjä noudattaen • työskentelee työturvallisuusvaatimusten mukaisesti.
Kengityksestä huolehtiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoaan ratsuhevosen kengityksen vaihtoehtoista ja niiden vaikutuksista • toimii yhteistyössä kengitysseppän kanssa.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia estehevosjalostukseen ja kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Estehevosten kasvatusta ja jalostus	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoaan suomalaisen ratsujalostuksen organisaation toiminnasta ja jalostusvalinnan periaatteista • arvioi hevosen rakennetta ja liikkeitä sekä niiden vaikutusta hevosen kestävytyteen • arvioi hevosen suorituskyykyä ja kehittymismahdollisuuksia estehevosena.
Estehevosten valinta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee estehevosen rakenteen, liikkeiden ja luonteen perusteella • hyödyntää tietojansa ratsuhevosten suvuista ja niiden ominaisuuksista estehevosen valinnassa

	<ul style="list-style-type: none"> • esittää ratsuhevosen näyttelyssä maasta käsin • ratsastaa vieraalla hevosella ja arvioi hevosen ratsastettavuutta, kykyä ja koulutustasoa • toimii asiantuntijana esim. hevosenostotilanteessa.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ratsutallin tekniset puitteet ja varustehuollon.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsutallin varustehuollon suunnittelu	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää ja soveltaa tietoaan ratsuhevosen varusteiden ja ratsastuksen apuvälineiden käytöstä hevosten kouluttamiseen ja valmentamiseen • valitsee ja sovittaa hevoselle suitset, kuulaimet, satulan, apuohjat sekä muut varusteet käyttötarkoituksen mukaan • käyttää hevosta suojaavia varusteita tilanteen ja tarkoituksen vaatimalla tavalla (mm. suojat, loimet) • suunnittelee ja toteuttaa työssään tarvitsemiensa varusteiden hankinnan ja huollon käyttötarkoituksen mukaan • hyödyntää tarvittaessa asiantuntijoita varusteiden valinnassa ja hankinnassa.
Ratsastusalueiden suunnittelu ja hoitaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee maneesit, kentät, maastoreitit ja kävelykoneet turvallisiksi ja toimiviksi • valitsee helposti hoidettavia pohja- ja aitamateriaaleja • suunnittelee ja hoitaa alueet maisemallisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla • suunnittelee ja hoitaa ratsastusalueet minimoiden aiheutuvat ympäristövaikutukset (mm. vesistövaikutukset, vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen) • hyödyntää asiantuntijoita suunnitelmien toteutuksessa tarpeen mukaan.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia ratsuttajan työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yhteistyö asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • avustaa asiantuntevasti hevosenomistajia hevosen valinnassa ja hankinnassa • laatii hevosen urasuunnitelman yhteistyössä omistajatahon kanssa • pitää yhteyttä omistajatahoon ja raportoi säännöllisesti valmennettavan hevosen kehitymisestä • järjestää tutustumistilaisuuksia yrityksessään • esitellä yritystä ja sen toimintaa vierailijoille • hankkia yhteistyökumppaneita tarpeen mukaan • toteuttaa yhteistyösopimusten mukaista toimintaa • selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.
Viestintätilanteiden hoitaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • esiintyy mediassa ratsastusurheilun eduksi • markkinoi omaa ammattiosaamistaan • tekee tavoitteellista yhteistyötä sponsorien kanssa • edistää toiminnallaan ratsastusurheilun positiivista imagoa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa tutkinnon osassa Ratsuttaja, estehevosen kouluttaminen työskentelemällä ratsutallissa sekä ratsastamalla ja kouluttamalla estehevosiä ammattitaitovaatimusten edellyttämällä tasolla. Hän arvioi taitoaan ja kehittymistään työssään estehevosen kouluttajana. Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinneilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten (koulutus-, valmennus- ja kilpailusuunnitelma) ja muiden menetelmien (mm. valokuvat, videot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioiduista täydentävistä dokumenteista (kilpailutulokset).

3.8

Hevoshierojana toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- soveltaa hevosen anatomian ja fysiologian perusteita hevosen terveydenhuollossa
- hieroa hevosiä
- toimia eettisesti kestäväällä tavalla
- toimia erilaisissa asiakaspalvelu- ja neuvontatehtävissä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa soveltaa hevosen anatomian ja fysiologian perusteita hevosen terveydenhuollossa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosen anatomian ja fysiologian perusteiden hyödyntäminen hierontatyössä	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoaan hevosen anatomiasta, biomekaniikasta, fysiologiasta ja etologiasta hierontatyössä • keskustelee eläinlääkärin kanssa ammattitermein ja lukee ammattikirjallisuutta halliten lihasten ja luiden nimet latinaksi • hyödyntää tietoaan lihasten tehtävistä ja lihasten lähtö- ja kiinnittymiskohdista hevosten hieronnassa.
Hevosen terveydentilan arvioiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi hevosen rakenteen ja kengityksen merkityksen hevosen terveydelle • arvioi hevosen liikemekaniikkaa, liikeratoja ja lihaksiston toimintaa tunnistuen poikkeavuudet normaalista, esim. ontumisen • ottaa huomioon eläinlääkinnän perusteet sekä antidopingsäännöt ja niiden vaikutukset hierontatyössään • tunnistaa yleisimmät sairaudet ja vammat, kuten kavio-, nivel-, jänne- ja lihasvammat sekä erityisesti selkärangan vammat ja valitsee tarpeen mukaan oikean hoitovaihtoehdon.

Tutkinnon suorittaja osaa hieroa hevosia.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosien hieronnan suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • haastattelee omistajaa hevosen taustatietojen ja mahdollisten ongelmien selvittämiseksi • ottaa työssään huomioon hieronnan etologiset, fysiologiset, psyykkiset ja reflektologiset vaikutukset hevoseen • hyödyntää inspektion ja palpoinnin perusteita hevosen tutkimisessa • laatii hevoselle yksilöllisen hierontasuunnitelman • valitsee hoitomenetelmät oikein tietäen niiden käyttökohteet ja rajoitukset • valitsee tarkoituksenmukaiset otteet ja hierontatekniikat.
Hevosien hierominen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa hierontaprosessin käyttäen klassisen hieronnan otteita (sively, hankaus, pusertelu, taputukset ja täristely) • tekee lihasten passiivisen venyttelyn • käsittelee niveliä mobilisoivasti • soveltaa ja säätelee hierontaotteiden voimaa, suuntaa, rytmää ja nopeutta eri lihasryhmiin niin, että otteet ovat tehokkaita ja turvallisia • tulkitsee hevosen reaktioita, tuntee hevosen terveydentilalle asetettavat vaatimukset ja tietää milloin hierontaa ei voida käyttää (esim. kuumeinen hevonen) • toteuttaa hieronnan ergonomisesti ja aseptisesti oikein • toteuttaa hieronnan ja arvioi lopputuloksen sekä laatii jatkohoitosuunnitelman • soveltaa ja tarkistaa hierontaohjelman tavoitteet • työskentelee ottaen huomioon työturvallisuusnäkökohdat.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia eettisesti kestäväällä tavalla.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Toimiminen ammattietiikan mukaisesti	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee hyvän asiakaspalvelun periaatteiden mukaisesti noudattaen vaitiolovelvollisuutta • toimii asiakastyössään voimassa olevan toimialan lainsäädännön sekä muiden määräysten ja ohjeiden mukaisesti • kantaa vastuun tekemästään työstä sekä antamistaan hoito-ohjeista • ottaa työssään huomioon energia- ja materiaalitehokkuuden ja tuotteiden ympäristöystävällisyyden.
Toimiminen yhteistyössä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii yhteistyössä alan muiden ammattilaisten, kuten hevostenvalmentajan, eläinlääkärin, kengitysepäjä, valjassepän ja ratsastuksenopettajan kanssa • hyödyntää asiantuntijoiden ammattiosaamista hevosen varusteiden valinnassa ja sovittamisessa • tunnistaa oman osaamisensa rajat ja tarvittaessa hyödyntää yhteistyöverkostoaan • hyödyntää alan tutkimustietoa työssään.

Tutkinnon suorittaja osaa toimia erilaisissa asiakaspalvelu- ja neuvontatehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiakkaiden neuvominen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • neuvoo ja perustelee asiakkaille erilaisten valmennusmenetelmien ja olosuhteiden hyödyntämistä hevosen kuntoutuksessa • neuvoo asiakkaalle selkeästi ja ymmärrettävästi yleisimpien varusteiden merkityksen hevosen tuki- ja liikuntaelimestön terveyden kannalta • perustelee asiakkaalle selkeästi ja ymmärrettävästi hevosen rakenteen, kengityksen, varusteiden ja eri valmennusmenetelmien vaikutuksen lihaksiin, niveliin, tukirakenteisiin ja luustoon • laatii hevosen terveyttä edistäviä kotihoito-ohjeita • ohjaa ja neuvoo asiakkaita ymmärrettävästi hevosten lihashuollollisissa tarpeissa.
Asiakaspalvelun toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • palvelee asiakasta selkeästi, vuorovaikutteisesti ja ammattitaitoisesti ottaen huomioon sanallisen ja sanattoman viestinnän merkityksen • perehtyy asiakkaan kanssa hevosen yksilöllisiin tarpeisiin, kuten talliolosuhteet, ruokinta, kavionhoito, varusteet jne. • hakee ja käyttää tietoa ammattitaitonsa kehittämiseksi • arvioi omaa työtään ja osaamistaan kriittisesti • ottaa vastaan palautetta omasta työstään ja kehittää sitä tarvittaessa • tuottaa selkeän hierontaraportin ja pitää asiakasrekisteriä ajantasaisesti hoidettavista hevosista • selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa ja arvioi omaa osaamistaan Hevoshierojana toimiminen -tutkinnon osassa suorittamalla hevoshierojalle kuuluvat työt: omistajan haastattelemine, hevosen tutkimine, hierontasuunnitelman laatimine, hieromine, hierontaraportin tekemine ja ohjeiden antamine. Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten ja muiden menetelmien (mm. valokuvat, videot) avulla.

Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioiduista täydentävistä dokumenteista.

3.9

Valjasseppänä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- tunnistaa laadukkaan nahan ja muut hevosvarusteissa käytettävät materiaalit sekä työstää niitä
- tunnistaa ja sovittaa eri hevosryhmien varusteet
- suunnitella ja kehittää hevosvarusteita
- valmistaa hevosvarusteita
- korjata hevosvarusteita
- topata satuloita ja tehdä muita satuloiden korjauksia
- suunnitella toimivat verstaatilat ja huoltaa työvälineet
- ohjeistaa asiakasta varusteiden valinnassa, sovituksessa ja huollossa
- toimia yhteistyössä muiden hevosalan asiantuntijoiden kanssa.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa tunnistaa laadukkaan nahan ja muut hevosvarusteissa käytettävät materiaalit sekä työstää niitä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Materiaalien tunnistaminen ja valinta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa erilaiset nahkatyypit ja arvioi huolellisesti niiden laatua ja käyttökelpoisuutta • tunnistaa muut hevosvarusteissa käytettävät materiaalit sekä niiden laadun ja käyttökelpoisuuden • tunnistaa asiantuntevasti satulantoppaukseen käytettävät materiaalit mm. aidon ja sekoitevillan • valitsee oikein käyttökohteeseen soveltuvat materiaalit mm. nylonin, metallin, puun, tekstiilin ja neopreenin ottaen huomioon näiden ekologisuuden ja taloudellisuuden • valitsee kuhunkin käyttötarkoitukseen soveltuvat viimeistely- ja apuaineet, kuten liimat, reunavärit ja silakkeet.
Materiaalien työstäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee selkeät suunnitelmat ja mittapiirroukset varusteiden valmistamista ja korjausta varten • valitsee materiaalin mukaan oikeat työkalut ja -välineet • tekee kaikki tarvittavat työskentelyvaiheet nahalle oikeassa järjestyksessä ja siististi, kuten mittaamisen, leikkaamisen, ompelu-urat, koristeurat, kanttauksen, ohentamisen, värjäämisen, ompelun ja viimeistelyn • työstää myös muita tarvittavia materiaaleja, kuten muovia, puuta, tekstiiliä, metallia ja pehmustemateriaaleja • huolehtii materiaalien loppukäsittelystä kestäväällä tavalla.

Tutkinnon suorittaja osaa tunnistaa ja sovittaa eri hevosryhmien varusteet.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosvarusteiden tunnistaminen ja valitseminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • valitsee hevosensa ja käyttötarkoituksen mukaan ravihevosen varusteet, kuten erilaiset silat, suitset, kuolaimet, lisävarusteet ja suojat • valitsee hevosensa ja käyttötarkoituksen mukaan ratsuhevosen varusteet, kuten erilaiset satulat, suitset, kuolaimet, suojat, apuohjat ja juoksutusvarusteet • valitsee hevosensa ja käyttötarkoituksen mukaan valjakkohevosen varusteet, kuten erilaiset valjaat, vetoliinat, suitset, kuolaimet, suojat ja apuohjat • valitsee hevosensa ja käyttötarkoituksen mukaan työhevosen varusteet, kuten luokki- ja tamppivaljastuksen, erilaiset selustimet, länget, mäkivyöt, suitset ja ohjat • valitsee hevosensa ja käyttötarkoituksen mukaan varusteita muihin hevosurheilulajeihin kuten vikellykseen, hevospooloon, lännenratsastukseen, matkaratsastukseen, vammaisratsastukseen ja islanninhevosratsastukseen.
Varusteiden sovittaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • sovittaa suitset, satulan, valjaat ja suojat hevoskohtaisesti • sovittaa ravi-, ratsu-, valjakko- ja työhevosen apu- ja lisävarusteita hevoskohtaisesti • ottaa huomioon hevosityksilön ja käyttäjän erityisvaatimukset sovittaessaan varusteita.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja kehittää hevosvarusteita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Varusteiden suunnitteleminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee käyttötarkoitukseen soveltuvia laadukkaita varusteita hevoskohtaisesti • ottaa mittoja hevosista ja mitoittaa varusteet hevosille sopiviksi • valitsee soveltuvia materiaaleja varusteisiin • tekee realistisen kustannuslaskelman tuotteesta.
Varusteiden kehittäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää varusteiden käytön ja valmistuksen perinnetietoa tuotekehittämissä • kehittää varusteiden ominaisuuksia ottaen huomioon hevosityksilön ja käyttäjän erityisvaatimukset • arvioi kehittämänsä tuotteen toimivuutta ja turvallisuutta käytännönläheisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa valmistaa hevosvarusteita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Nahan leikkaaminen ja työstäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee kaavojen ja mittapiirustusten mukaisesti • leikkaa tarvittavat osat nahasta minimoiden hukkamateriaalin synnyn • ohentaa nahkaa työn vaatimusten mukaan ja tekee tarvittavat ompelun valmisteluvaiheet nahkaan • valmistelee solkien ja muiden helojen istuttamiset
Muiden materiaalien työstäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • käyttää ja työstää monipuolisesti erilaisia materiaaleja, kuten nylonia, metallia, puuta, tekstiiliä ja neopreenia • yhdistää tarkoituksenmukaisesti muita materiaaleja nahan kanssa.

Nahan ompeleminen käsin ja koneella	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • valitsee varusteeseen sopivan ompelutekniikan, tikkipituuden ja -kireyden • valitsee sopivat langat ja työvälaineet, kuten naskali, neula, hauenleuat tai ompeluponin ja ompelukoneen • ompelee käsin ja koneella jättäen siistin ja kestävä jäljen.
Varusteiden viimeisteleminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • valitsee varusteeseen sopivan viimeistelyn • tasaa reunat siististi • värjää ja kiillottaa nahan reunan siististi • päättelee langat kestävästi • painaa tikin ompelu-uraan tarkoituksenmukaisesti • viimeistelee työn siistiksi kokonaisuudessaan.
Tutkinnon suorittaja osaa korjata hevosvarusteita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Korjauksen suunnitteleminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi varusteen korjauksen tarvetta ja mahdollisuutta asiakaslähtöisesti • arvioi varusteen käyttöturvallisuutta ennen ja jälkeen korjauksen • suunnittelee varusteen tarkoituksenmukaisen korjauksen kokonaisvaltaisesti • suunnittelee korjauksen taloudellisesti, tehokkaasti ja ekologisesti kestävästi kierrätystä ja uusiokäyttöä suosien.
Varusteiden korjaaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • korjaa eri hevosurheilulajien varusteita käyttäen käsin- ja koneompelua • käyttää korjaukseen sopivia materiaaleja varusteesta riippuen • työskentelee työturvallisuus ja ergonomia huomioonottaen • arvioi huolellisesti korjauksen kestävyyttä, tarkoituksenmukaisuutta, käyttökelpoisuutta ja ulkonäköä.
Tutkinnon suorittaja osaa topata satuloita ja tehdä muita satuloiden korjauksia.	
Satulan kunnon tarkistaminen ja korjaaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa satulan kunnon ja korjaustarpeen kokonaisvaltaisesti • valitsee oikeat nahkalaadut vastinhihnoihin • vaihtaa vastinhihnat • tekee tarpeen mukaan muita korjausompeluita, kuten siipien tikkaukset, etu- ja takakaaren ompelun ja polvityynyjen ompelun • tekee työnsä laadukkaasti ja kestävästi • arvioi työnsä laatua ja ulkonäköä ammattimaisesti.
Satulan toppaaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa satulan rungon kunnon • ottaa yhteyttä tarvittaessa valmistajaan lisätiedon hankkimiseksi • erottaa eri toppausmateriaalit ja valitsee käyttötarkoitukseen parhaiten sopivat vaihtoehdot • tekee osa- ja kokotoppauksen laadukkaasti • arvioi satulan istuvuutta ja sopivuutta hevoselle toppauksen jälkeen.

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella toimivat verastilat ja huoltaa työvälineet.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Verstastilojen suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyyn tarvittavan tilantarpeen ja työturvallisen valaistuksen määrän • suunnittelee työskentelytasojen ja -välineiden korkeudet ottaen huomioon ergonomian ja käytännön toimivuuden • järjestee työvälineet ja laitteet työn sujuvuuden kannalta tarkoituksenmukaisesti • suunnittelee tiloihin erillisilmastoidun pisteen liimojen ja nahkan värjäykseen käytettävien reunavärien käsittelyyn • suunnittelee eri materiaaleille tarvittavat varastointipaikat ja niiden lämpötilat, mm. nahkalle normaalia huonelämpötilaa alhaisempi säilytyslämpötila • suunnittelee käsi- ja koneompeluun soveltuvat tarkoituksenmukaiset työpisteet • suunnittelee verstaan vesipisteen toimivaksi varusteiden pesua varten • suunnittelee tarvittavat sosiaalityöt verstaalla työskenteleville • suunnittelee verastilat energiatehokkaiksi.
Työvälineiden huoltaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee työvälineiden huoltoon asianmukaiset välineet, kuten vesihiomatahkon ja timanttiteroitin • tekee työvälineiden käyttöönottovalmistelut, kuten veitsien ja naskalien teroitukset • tarkistaa huolellisesti työvälineiden käyttöturvallisuuden • tekee perushuollot ompelukoneille ja tarvittaessa kutsuu paikalle asiantuntijan tekemään isommat korjaukset.
Jätehuollon hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • lajittelee verstaalta tulevat jätteet jätelain vaatimalla tavalla • hyödyntää jäännösmateriaaleja kestäväällä tavalla • huolehtii työympäristön siisteydestä säännöllisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa ohjeistaa asiakasta varusteiden valinnassa, sovituksessa ja huollossa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Varusteiden valitseminen ja sovittaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee hevoselle ja asiakkaalle käyttötarkoitukseen sopivia varusteita • sovittaa varusteita hevoskohtaisesti • perehtyy asiakkaan kanssa hevosen yksilöllisiin tarpeisiin asiakaslähtöisesti.
Varusteiden huoltaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja käyttää huoltamisessa tarvittavia aineita, kuten rasvoja, saippuonia, öljyjä ja vahoja tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti • huoltaa kaikenikäisiä ja -kuntoisia varusteita kestävästi • huoltaa eri materiaaleista valmistettuja varusteita kestävästi.
Asiakkaan ohjeistaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • antaa asiakkaalle ymmärrettäviä ohjeita ja neuvoja varusteiden valinnassa, sovituksessa ja huollossa • hakee ja käyttää uusinta tietoa ammatinsa ja alansa kehittämisestä asiakkaita varten • ottaa avoimesti vastaan palautetta omasta työstään ja kehittää sitä saamansa palautteen perusteella.

Tutkinnon suorittaja osaa toimia yhteistyössä muiden hevosalan asiantuntijoiden kanssa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yhteistyö muiden hevosalan asiantuntijoiden kanssa	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • seuraa hevosalan kehitystä sekä toimii yhteistyössä muiden alan asiantuntijoiden kanssa aktiivisesti • hankkii alan uusinta tietoa ja käyttää sitä työnsä kehittämiseen tarpeen mukaan • neuvoo ja auttaa aloitteellisesti hevosalan ammattilaisia ja harrastajia erikoisalaansa liittyvissä kysymyksissä • selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.
Yhteistyön kehittäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii säännöllisesti yhteistyön jatkuvuudesta muiden hevosalan asiantuntijoiden kanssa • kehittää kotimaisia ja kansanvälisiä yhteistyöverkostoja tarpeen mukaan

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa ja arvioi omaa osaamistaan Valjasseppä -tutkinnon osassa suunnittelemalla, sovittamalla, valmistamalla ja korjaamalla hevosvarusteita. Arvioijat seuraavat ja arvioivat hänen toimintaansa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten ja muiden menetelmien (mm. valokuvat, videot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja täydentävien kysymysten vastauksista.

Liite

Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon suorittaneen alan ja ammatin kuvaus

Hevoskanta on Suomessa noin 80 000 yksilöä, joista kaksi kolmasosaa on kilpailevia tai siitoskäytössä olevia ravihevosia, loput harraste- ja urheiluratsastukseen sekä muuhun vapaa-ajanviettoon käytettäviä hevosia ja poneja. Hevosharrastus monipuolistuu, ja se on kaikissa sosiaaliryhmissä suosittu ajanvietemuoto. Myös hevosen monipuolinen terapiakäyttö lisääntyy.

Hevostenvalmentajan päätehtävä on hevosten opettaminen, kouluttaminen, valmentaminen ja kilpailuttaminen. Valmentaja toimii useimmiten yrittäjänä. Hän vastaa paitsi hevosten valmennuksesta myös koko talliyrityksen toiminnasta ja asiakaspalvelusta. Valmennettavista hevosista suurin osa on asiakkaiden omistamia. Yksi valmentaja pystyy työskentelemään 6–10 hevosen kanssa päivittäin, minkä vuoksi uusille valmentajille on kysyntää.

Raviurheilu on perinteinen suomalainen maatalouden ja hevosjalostuksen tarpeista lähtenyt urheilulaji. Raviurheilu on Suomessa toiseksi suosituin penkkiurheilulaji, ja Suomessa on maailman tihein ravirataverkosto. Suomalainen ravihevoskasvatus ja raviurheilu ovat kansainvälisesti erittäin arvostettuja. Suomalaiset hevosten valmentajat ja ohjastajat ovat haluttua työvoimaa myös ulkomailla. Ravihevosten omistajakunta on viime vuosina muuttunut niin, että kasvava osa hevosenomistajista on kaupunkilaisia, jotka ostavat hevosalan ammattilaisilta hevosten täysihoito- ja valmennuspalveluja. Ravivalmentajan tehtäviin kuuluu hevosten valmentamisen ja kilpailuttamisen ohella toimiminen ravihevoskasvatukseen ja hevosten hankintaan liittyvissä asiantuntijatehtävissä.

Ratsastuksen piirissä harrastajamäärä kasvaa jatkuvasti. Myös ratsastuksessa hevosenomistajat ovat entistä useammin harrastajia, joilla ei ole taitoa eikä mahdollisuuksia kouluttaa hevostaan ja pitää sitä omassa tallissa. Ratsun täysihoito ja koulutus ostetaan alan ammattilaisilta. Sekä suomalaisen lämminveriratsun että suomenhevosen ratsukasvatus on nousussa, mikä osaltaan lisää ammattitaitoisten ratsuttajien tarvetta. Ratsuttajan tehtäviin kuuluu hevosten kouluttamisen ohella hevosten esittäminen näyttelyissä ja kantakirjaustilaisuuksissa sekä toimiminen ratsujalostukseen liittyvissä asiantuntijatehtävissä. Ratsuttaja erikoistuu työssään nuorten hevosten kouluttamiseen, kouluhevosten kouluttamiseen tai estehevosten kouluttamiseen.

Hevoshieroja tuottaa palveluja hevosten terveydenhoidon ja valmentamisen tueksi toimien yhteistyössä hevosten valmentajien, eläinlääkäreiden ja kengittäjien kanssa. Hevoshieroja toimii yleensä yrittäjänä. Hevosten hoidon ja käsittelyn hallinta sekä hevosen fyysisten ja psyykkisten ominaisuuksien tunteminen muodostavat perustan hevoshierojalta vaadittavalle ammattitaidolle. Urheiluhevosten hoito ja valmennus sekä niissä käytettävät menetelmät ovat kehittyneet ja monipuolistuneet. Urheiluhevosten ennaltaehkäisevään lihahuoltoon käytetään myös ihmisurheilusta tunnettuja menetelmiä, joista hieronta on yksi yleisimpiä. Hevoshieroja ohjaa ja neuvoo asiakkaita hevosten lihahuollossa.

Valjasseppä tuottaa hevosvarusteiden korjaamiseen ja valmistukseen liittyviä palveluja muille hevosalan ammattilaisille sekä harrastajille ja hevosenomistajille. Hän toimii yleensä yrittäjänä. Valjasseppä tuntee hevosen anatomian ja fysiologian sekä hevosten eri käyttömuodot ja hevosurheilun eri lajien varusteille asettamat vaatimukset. Hän tuntee varusteissa käytettävien materiaalien ominaisuudet ja niiden käyttömahdollisuudet korjatessaan ja valmistaessaan erilaisia ravi- ja ratsastusurheilun ja muiden hevosharrastuslajien varusteita. Hän suunnittelee ja valmistaa hevoskohtaisia varusteita asiakkaiden tilausten ja erityistoivomusten mukaan sekä neuvoo ja ohjaa asiakkaita satulan ja muiden varusteiden sovituksessa ja hankinnassa sekä varusteiden huollossa. Valjasseppä kehittää varusteiden ominaisuuksia ja käyttöturvallisuutta yhteistyössä muiden hevosalan ammattilaisten kanssa.

Sekä ravivalmentajalta, ratsuttajalta, hierojalta että valjassepältä vaaditaan asiakaslähtöisyyttä, palveluhenkisyyttä, viestinnän ja yhteistyön taitoja sekä kielitaitoa. Hevosharrastajien ja hevosenomistajien neuvonta kuuluu osana sekä valmentajan että hierojan tehtäviin. Hevosalan ammattilaiselta vaaditaan lisäksi tietotekniikan perusteiden hallintaa, kustannustietoisuutta ja yrittäjyystaitoja. Suomalainen hevostalous kehittyy ja kansainvälistyy edelleen, joten ammattilaisen tulee pystyä seuraamaan alalla tapahtuvia muutoksia ja ennakoimaan tulevaa kehitystä.